İŞKUR

2016

TUNCELİ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TUNCELİ ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2016

YAZARLAR

Erdinç YILDIRIM (İş ve Meslek Danışmanı)

Çetin ÖZGÜL (İş ve Meslek Danışmanı)

SUNUŞ

İşsizlik, günümüzde ülkelerin sosyal ve ekonomik durumlarına göre farklılık gösterse de çoğu ülkenin önemli sorunlarından bir tanesini oluşturmaktadır. Bu sorunun azaltılması hatta mümkünse ortadan kaldırılması, en büyük amaçlardan bir tanesidir. Ülkemizde de işsizlik sorunu ile mücadelede aktif rol oynayan İŞKUR her daim işgücü piyasasına gerekli kılınan nitelikli insan gücünü yetiştirmek için çalışmalarını başarıyla yürütmektedir. İstihdamın korunması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılmasına katkı sunan, işsizlik sigortası gibi pasif istihdam politikalarını yürütme görevi de olan İŞKUR'un her geçen gün hizmet kalitesini arttırarak işgücü piyasasında çalışanlara ve işsizlere önemli hizmetler sunduğunu görmekteyiz.

Bu hizmetlerden bir tanesi de ilimizde gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Araştırma Raporu çalışmasıdır. Bu raporla elde edilen veriler değerlendirilerek il düzeyinde aktif istihdam politikalarının oluşturulması amaçlanmıştır. Bu çalışmanın sonucunda ilimizdeki işgücü piyasasının daha etkin ve verimli kullanımı söz konusu olacaktır.

Tunceli ilinde gerçekleştirilen ve işgücü piyasasının nabzını tutmaya yönelik olan bu piyasa araştırmasına ilişkin çalışma, işgücünün yetiştirilmesindeki finansal kaynaklarımızın verimli ve gerçekçi kullanılması açısından kaynak oluşturacak önemli bir çalışmadır. Böylesine önemli bir çalışmaya katkı sağlayan işverenlerimize ve Tunceli Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeline teşekkür eder, çalışmanın işsizlik sorununun çözümü ve istihdama katkı sağlaması noktasında faydalı olmasını dilerim.

Osman KAYMAK

Tunceli Valisi

ÖNSÖZ

Hizmet kalitemizi her daim arttırarak vatandaşlarımızın en etkin ve faydalı bir şekilde yararlanacağı hizmet sunumumuzu ilimizde de başarılı bir şekilde vermenin gayreti içerisindeyiz. Gerek Aktif İşgücü kapsamında yürüttüğümüz program ve projelerle gerekse pasif istihdam politikalarıyla işsizlikle mücadelede etkin olmaya çalışıyoruz. Önümüzdeki dönemde de ilimizin işgücü piyasasına hakim olmak ve buna uygun stratejiler geliştirmek istiyoruz.

Bu kapsamda İlimiz için işgücü piyasasında ihtiyaç duyulan meslekleri belirlemek önümüzdeki dönemlerde istihdam artışı veya azalışı beklenen meslekleri tahmin etmek, İşgücü piyasasında meydana gelen değişme ve gelişmeleri izleyerek bu değişim ve gelişmelerin işgücü ihtiyacı üzerindeki etkisini ortaya çıkartmak ve alınması gereken tedbirleri belirlemek amacındayız. Kurumumuz tarafından 8 Nisan-6 Mayıs 2016 tarihleri arasında Tunceli İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde 10 ve üzeri kişi çalıştıran toplam 125 işyeri belirlenmiş, bu işyerlerinden 94 tanesi ile görüşme gerçekleştirilmiştir. Yapılan bu istatistiki çalışma sonucunda Tunceli İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

İlimizdeki kurumlarımızın ve işverenlerimizin hizmetine sunacağımız bu İşgücü Piyasası Talep Araştırması Raporunun ortaya çıkmasına katkı sağlayan İl Valimiz Osman KAYMAK'a, bu raporun hazırlanmasında katkı sunan işverenlerimize ve Kurumumuz personeline teşekkür eder raporun ilimize ve ilgili tüm taraflara hayırlı olmasını dilerim.

Özdemir AKTAŞ

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
İÇİNDEKİLER iii
TABLOLAR LİSTESİ iv
ŞEKİLLER LİSTESİ v
KISALTMALAR vi
YÖNETİCİ ÖZETİ vii
GİRİŞ 1
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 3
İŞKUR GÖSTERGELERİ 5
Kayıtlı İşsiz 5
Açık İşler 7
İşe Yerleştirmeler 9
Mesleki Eğitim Faaliyetleri 10
İşsizlik Ödeneği 12
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 14
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 16
İşyeri Verileri 16
Mevcut İstihdam 25
AÇIK İŞLER 29
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 34
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 41
SONUÇ 46
KAYNAKÇA 48
EKLER 49
EK 1: 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 49
EK 2: ÖRNEKLEME YAPILAN İLLER LİSTESİ VE ÖRNEK SAYILARI 57
EK 3- TANIM VE KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ 59

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013) ... 3
Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2015) ... 6
Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2015) ... 8
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015) ... 10
Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2010-2015) ... 11
Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2015) ... 12
Tablo 7: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2015) ... 13
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı ... 16
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları ... 23
Tablo 10: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 25
Tablo 11: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları ... 27
Tablo 12: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 27
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler ... 28
Tablo 14: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı ... 36
Tablo 15: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı ... 37
Tablo 16: Meslek Grubuna Göre TGÇM Nedenleri ... 39
Tablo 17: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri ... 40
Tablo 18: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri ... 41
Tablo 19: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi ... 42
Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi ... 43
Tablo 21: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler ... 43

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013) 4
Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2015) 5
Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2015) 7
Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2015) 9
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 17
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı 18
Şekil 7: Kadınların Part-time Çalışma Durumu 18
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 19
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı İşyerlerinde Çalışma Durumu 20
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 21
Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 22
Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 23
Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Durumu 24
Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 26
Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı 29
Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları 30
Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları 31
Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 31
Şekil 19: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 34
Şekil 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 35
Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 37
Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 38
Şekil 23: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Şekil 24: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO 44
Şekil 25: İşverenlerin Bir Yıl Sonraki İstihdam Değişim Beklentilerine Göre Beş Yıl Sonraki Beklentileri 45

KISALTMALAR

EUROSTAT	Avrupa Birliği İstatistik Ofisi
İEP	İşbaşı Eğitim Programı
İKO	İşgücüne Katılma Oranı
İO	İşsizlik Oranı
İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
RİP	Resmi İstatistik Programı
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TYP	Toplum Yararına Program

YÖNETİCİ ÖZETİ

Tunceli İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde toplam 125 işyeri belirlenmiş bunlardan 94 tanesi ile görüşme gerçekleştirilmiştir. Bu işyerleri 10 ve üzeri kişi çalıştıran işyerlerinden oluşmaktadır.

Tunceli ilinde gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Analizi kapsamında veri üretilen 96 işyerinde toplam 1.698 kişi istihdam edilmektedir. Toplam çalışanlar içerisinde erkeklerin istihdam sayısı 1.213 ve istihdam içerisindeki payı % 71,4 kadınların istihdam sayısı 485 ve istihdam içerisindeki payı % 28,5'tir. Bu oranlara göre erkeklerin işgücü piyasasında kadınlardan yaklaşık 3 kat daha fazla yer aldığı söylenebilir.

Yapılan araştırmalara göre Tunceli ilinde çalışan sayısının en fazla olduğu sektörün idari ve destek hizmet faaliyetleri sektörü olduğu görülmektedir. İkinci sırada inşaat sektörü, üçüncü sırada ise toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörü yer almaktadır.

Meslek gruplarına göre çalışanlar incelendiğinde en fazla istihdam edilen meslek grubu nitelik gerektirmeyen meslekler meslek grubudur.

İlimizde çoğu meslek grubunda erkek istihdamı kadın istihdamından fazla iken profesyonel meslek mensupları ile büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubunda kadın istihdamı erkek istihdamından fazladır.

Tunceli ilinde çalışanların mesleklere göre dağılımında ilk 5 meslek Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (İnşaat), Garson (Servis Elemanı) Ve Güvenlik Görevlisi (Silahsız) meslekleridir.

Açık işi olan işyerleri dağılımına bakıldığında Tunceli ilinde yüzde 2,3'lük bir oran karşımıza çıkmaktadır. 96 işyerinden yüzde 97,7 si açık işi olmadığını belirtmiştir.

Tunceli genelinde görüşülen 96 iş yerinden toplam 2 açık iş talep edilmiştir. İl genelinde açık iş oranı % 0,1'dir.

Tunceli ili İşgücü Piyasası Analizi sonucunda 2 farklı meslekte 2 adet açık iş alınmıştır. Bu meslekler Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı) Ve Elektrik Teknisyeni meslekleridir.

Araştırma yaptığımız referans döneminde (8 Nisan - 6 Mayıs) Tunceli'de 96 işyerinden eleman temininde güçlük çeken işyeri oranı yüzde 10,6 çıkmaktadır. Temininde güçlük çekilen eleman sayısı ise 37 kişidir. 21 kişi ile eleman temininde en fazla güçlük çekilen sektör inşaat sektörüdür.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin meslek gruplarına göre dağılımına bakıldığında ilk sırada yüzde 56,4 sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunun geldiği görülmektedir. Bunu yüzde 21,5 ile profesyonel meslek mensupları meslek grubu izlemektedir.

İşgücü Piyasası Analizi çerçevesinde ilimizdeki işverenlere, 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle mevcut istihdamlarında artış ve azalış beklentileri sorulmuştur. 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle 71 kişilik istihdam değişimi beklenmektedir. Tunceli ili için net istihdam değişim oranı yüzde 4,2'dir. İstihdam artış beklentisinin en yüksek olduğu sektör 50 kişi ve yüzde 15,2 oran ile idari ve destek hizmetleri faaliyetleri sektörüdür. İmalat, toptan ve perakende ticaret idari ve destek hizmet faaliyetleri ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerinde istihdam değişiminde artış beklenirken ulaştırma ve depolama ile eğitim sektörlerinde istihdam azalışı beklenmektedir.

GİRİŞ

Tunceli ili işgücü piyasası araştırma raporunun nihai hedefi illerde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı ile sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik güncel bilgi derlenmesini sağlamaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşzamanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hane halkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Tunceli ili için 8 Nisan - 6 Mayıs 2016 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Tunceli işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İşgücü arzı ve talebinin karşılaşarak işgücünün fiyatı olan ücret düzeyinin ve çalışma koşullarının belirlendiği piyasalara işgücü piyasası denmektedir. İşgücünü arz edenler ile işgücünü talep edenlerin buluştuğu ortam olan işgücü piyasaların etkin işleyişi için arz ve talep yönünün nitelik ve nicelik anlamında analizlerinin yapılmasını gerekli kılmaktadır. Ancak işgücü piyasası çok fazla değişkeni bulunan bir ortam olduğundan analizleri de zorlaşmaktadır. Gerek demografik yapı gerekse sosyal ve ekonomik şartlar işgücü piyasasını etkilemektedir.

İşgücü piyasasında aktif bir şekilde bulunan işgücü kavramı, istihdam edilenler ve işsizlerden; işgücü talebi ise işgücünü istihdam etmek isteyen işverenlerden oluşmaktadır. Bu bölümde işgücünün arz tarafına ilişkin verilere yer verilecek olup işgücünün arz tarafını etkileyen tüm değişkenlerin bilgisine il bazında ulaşılamamaktadır. Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çerçevesinde 26 bölgeden oluşmaktadır. İBBS sınıflandırmasında Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli TRB1 bölgesindedir. İşgücü arzına ilişkin verileri üreten TÜİK, bölgesel veri setleri yanında il bazında temel işgücü göstergelerini yayınlamaktadır. Bu bölümde Tunceli ilinin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013)

Yıllar/Göstergeler	İşgücüne Katılma Oranı	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı
2008	39,7	17,9	32,6
2009	46	18,6	37,4
2010	45,3	11,5	40,1
2011	48,7	9,3	44,2
2012	51,7	7,6	47,7
2013	54	8,1	49,7

Kaynak: TÜİK

İşgücü piyasasının en önemli unsurlarından biri de istihdamdır. Bir ülkedeki istihdamı gösteren en önemli verilerden biri de istihdam oranıdır. İstihdam oranı, çalışanların çalışabilir yaştaki

nüfusa oranıdır. Bu oran ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü göstermekte iken; yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdam politikalarının oluşturulmasında da kilit unsurdur.

İstihdam oranındaki değere bakılarak ülke ekonomisini pozitif veya negatif yönde değerlendirilmek mümkün değildir. Bunun yanında istihdam oranları değerlendirilirken çalışma saatleri, kayıt dışı istidam ve ücret gibi unsurlar da etkilidir.

En son yayınlanan yani 2013 verilerine göre Tunceli ilinde işgücüne katılım oranı % 54, işsizlik oranı % 8,1 ve istihdam oranı da % 49, 7 olarak karşımıza çıkmaktadır.

Şekil 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013)

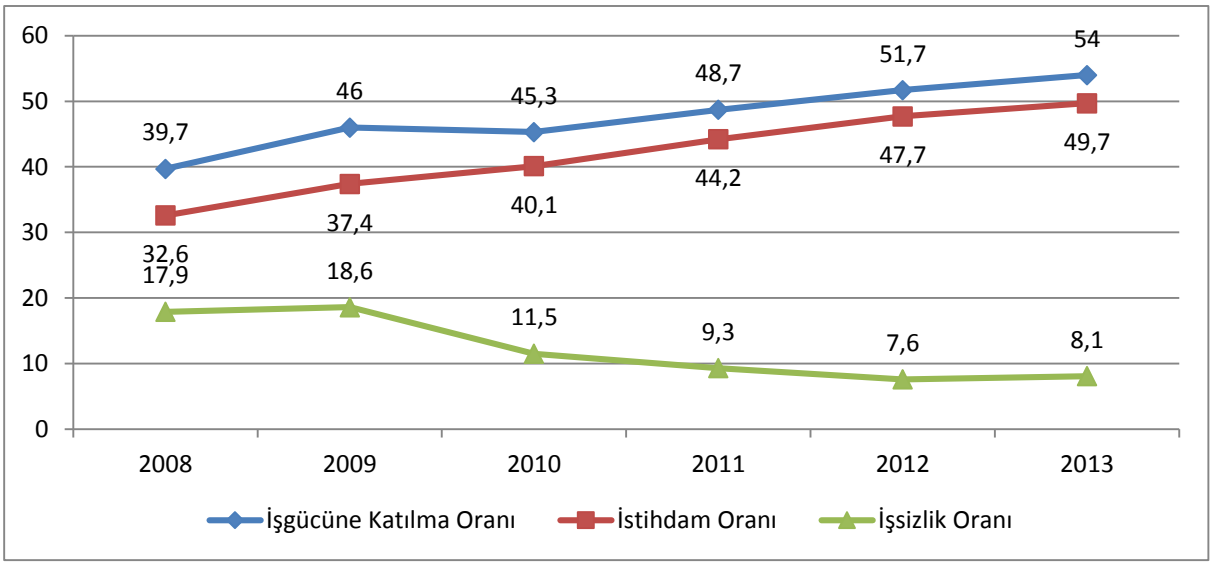

Kaynak: TÜİK

Tablo ve grafikte görüldüğü üzere, işgücüne katılma oranı 2008 genel olarak bir yükseliş eğilimi içerisindendir. Sadece 2010 yılında görülen düşüş dışında diğer yıllar itibari ile sürekli yükselmiştir. Buna paralel olarak istihdam oranı da 2008-2013 yılları arasında sürekli yükseliş göstermektedir. İşgücüne katılım oranı ve istihdam oranın artması ilimizde işsizlik oranının azalmasına kaynaklık etmektedir. Tabloda da verilerde görüldüğü üzere işsizlik oranı da sadece 2009 yılında yükseliş göstermiş onun dışında bütün yıllarda azalış içerisinde olmuştur.

İl düzeyinde izlenen aktif istihdam politikaları ve reel planlamalar ile yıllar içerisinde işgücüne katılım oranı ve istihdam oranı artmış buna bağlı olarak da işsizlik oranı azalmıştır.

2009 yılında işsizlik oranın artması ve sonraki yılda da işgücüne katılım oranının azalmasında küresel çaptaki ekonomik krizin etkisi büyük olmuştur.

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgisine ulaşılabilmektedir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsizler, işsiz olup İŞKUR'a iş aramak için başvuruda bulunan kişileri kapsamaktadır. Bir kişi Kuruma kayıt olduktan sonra 12 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kayıtlarda aktif durumdan pasif duruma geçmektedir. Daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıtta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmüştür. Şekil 2'de yıllar itibariyle Tunceli ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2015)

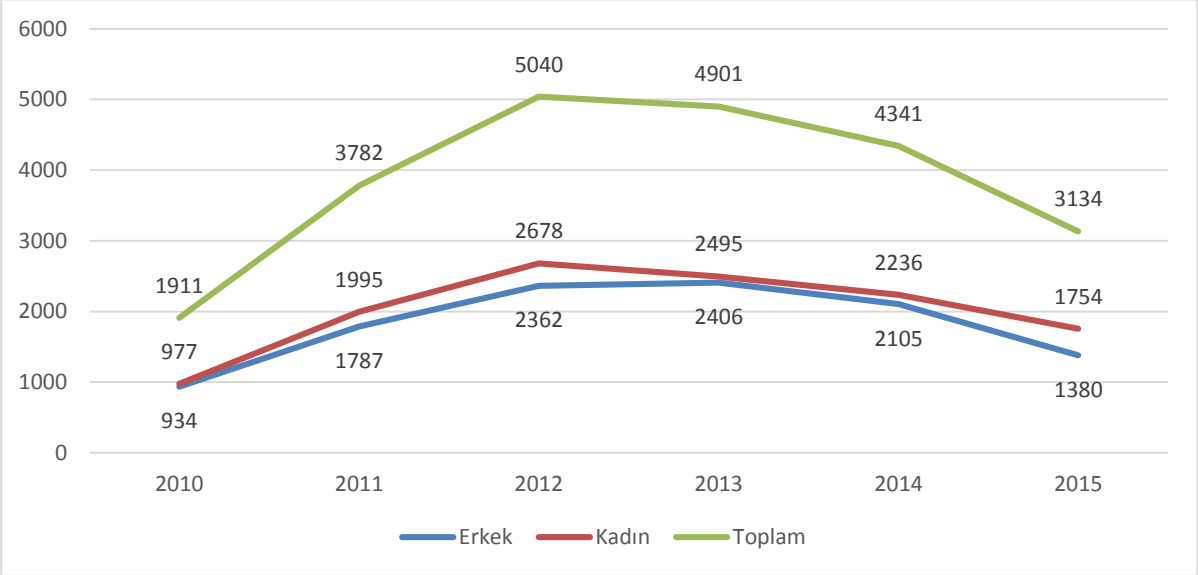

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Tunceli ilinde 1.911 kişi İŞKUR'a kayıtlı iken, 2015 yılı itibariyle bu sayı yaklaşık bir buçuk kattan fazla artarak 3.134 e yükselmiştir. Rakamlardaki yükseliş İŞKUR'un tanınırlığının artmasından ve işgücü piyasasında aktif bir oyuncu hale gelmesinden kaynaklanmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı erkeklerin sayısında genelde bir artış gözlemlenirken 2013 yılından sonra düşüş yaşanmış bu düşüş 2014 ve 2015 yılında devam etmiştir. Kadınlarda ise 2010 yılında 977 kişi kayıtlı iken, 2015 yılında bu sayı yaklaşık iki kat artarak 1.745 kişiye çıkmıştır. Kadınların ekonomik değer üretmek, ev ekonomisine katkı sağlamak ve birey olarak kendilerini gerçekleştirmek amacıyla işgücü piyasasında

yer almak istemeleri, bu sayıda belirgin bir artış olmasını sağlamıştır. Bu sebeplerin dışında İŞKUR'un kadınlara yönelik düzenlediği mesleki eğitim kurslarına ve diğer aktif işgücü programlarına katılımın fazla olması İŞKUR'un işgücü piyasasında tanınırlığının ve etkinliğinin arttığının göstergesidir.

Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2015)

Meslekler	Kayıtlı İşsiz
Beden İşçisi (Genel)	1661
Beden İşçisi (Temizlik)	127
Büro Memuru (Genel)	98
Güvenlik Görevlisi (Silahlı)	50
Beden İşçisi (İnşaat)	35
Temizlik Görevlisi	32
Garson (Servis Elemanı)	31
İnşaat İşçisi	26
Ön Muhasebeci	26
Muhasebeci	23
Diğer Meslekler	1.025
Toplam	3.134

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 2015 yılı sonu itibari ile 3.134'tür. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı sıralamasında yer alan ilk iki meslek nitelik gerektirmeyen meslekler iken devamında büro memuru, güvenlik görevlisi (silahlı), beden işçisi (inşaat) temizlik görevlisi, garson gibi mesleklerinin sıralandığı görülmektedir. Tabloda yer alan nitelik gerektirmeyen mesleklerin fazla olması ilimizde nitelikli meslek grubu gerektiren sektörlere ait işyerlerinin çok az olmasından kaynaklanmaktadır.

Herhangi bir niteliği olmayan kişilerin çokça müracaat ettiği "Toplum Yararına Programlar" (TYP) neticesinde nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı işgücü göstergelerinde bir takım nicel değişiklikler olmuştur. Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) mesleklerinde yaşanan genel artış bu noktada ortaya çıkmaktadır.

Açık İşler

Açık iş; en basit tanımlama ile Kuruma işverenler tarafından verilen işgücü talebidir. Açık iş sayısının artması kendisini işe yerleştirmede göstermekte ve işverenlerin İŞKUR ile çalışma isteklerinin arttığı yönünde izlenim vermektedir.

Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2015)

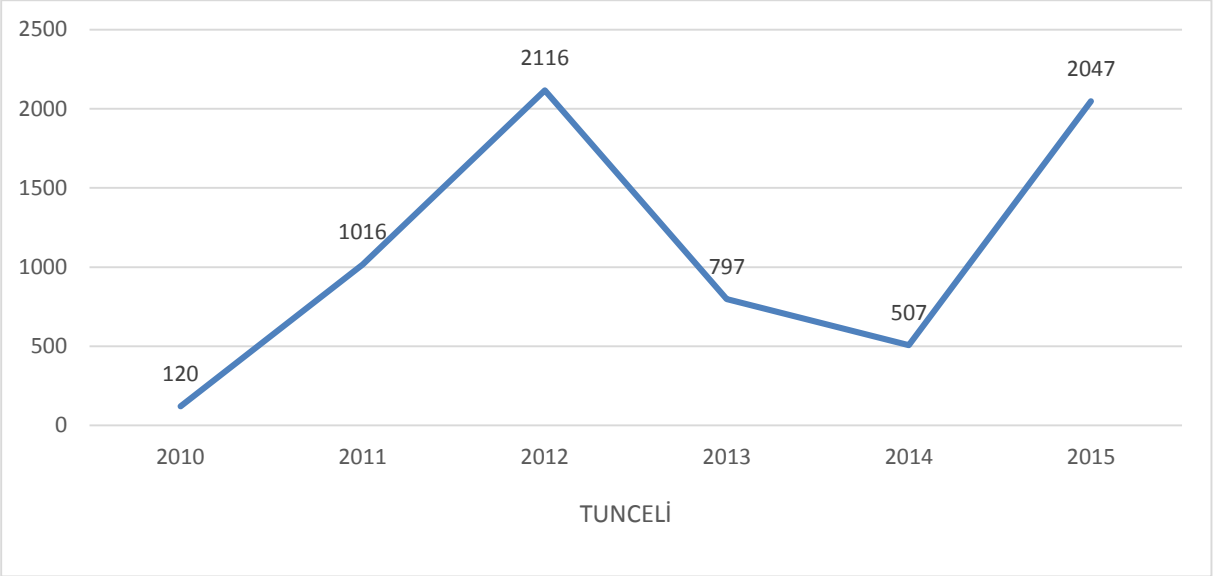

Kaynak: İŞKUR

İşverenlerin temin edemedikleri elemanları İŞKUR'dan talep etmeleri üzerine alınan talepler açık iş olarak adlandırılmaktadır. 2010 yılında 120 kişi olan açık iş sayısı 2012 yılına kadar artarken 2012 yılında bu sayı 2116' ya ulaşmaktadır. 2013 ve 2014 yıllarında azalma görülürken 2015 yılı sonu itibari ile açık iş sayısı tekrar artarak 2.047 kişiye ulaşmıştır. İŞKUR'un tanınırlığının ve personel sayısının artması ve bununla birlikte hizmetlerinin çeşitlenmesi ile işverenlerin İŞKUR ile irtibatları giderek artmış ve işverenler eleman taleplerini İŞKUR'a iletmeye başlamıştır.

Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2015)

Meslekler	Açık İş
Beden İşçisi (İnşaat)	507
Beden İşçisi (Genel)	165
Elektrik Tesis İşletme Bakım İşçisi	123
Beden İşçisi (Temizlik)	114
Temizlik Görevlisi	100
İnşaat İşçisi	95
Güvenlik Görevlisi	66
Özel Güvenlik Ve Koruma Meslek Elemanı	65
Şoför-Yük Taşıma	59
Sıvacı	46
Diğer Meslekler	707
Toplam	2.047

Kaynak: İŞKUR

En fazla açık iş bulunan meslek bazında Tunceli ili için toplam içerisindeki ağırlığı İnşaat sektörünün aldığı görülmektedir. Bu da ilimizin genel olarak iş alanında daha çok inşaat sektörüne yöneldiğinin açık bir göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunu beden işçisi (genel) elektrik tesis işletme ve bakım işçisi ve beden işçisi (temizlik) izlemektedir. Verilere bakıldığında ilimizde açık işi olan mesleklerde daha çok nitelik gerektirmeyen, beden gücüne dayalı meslekler olduğu görülmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İşe yerleştirme sayılarının artışı için işverenlerden alınan açık işlerin artışının önemli olduğu bilinmektedir. Tunceli ilinde de açık iş sayılarının artışı ile beraber işe yerleştirme rakamlarında da artış eğilimi göze çarpmaktadır.

Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2015)

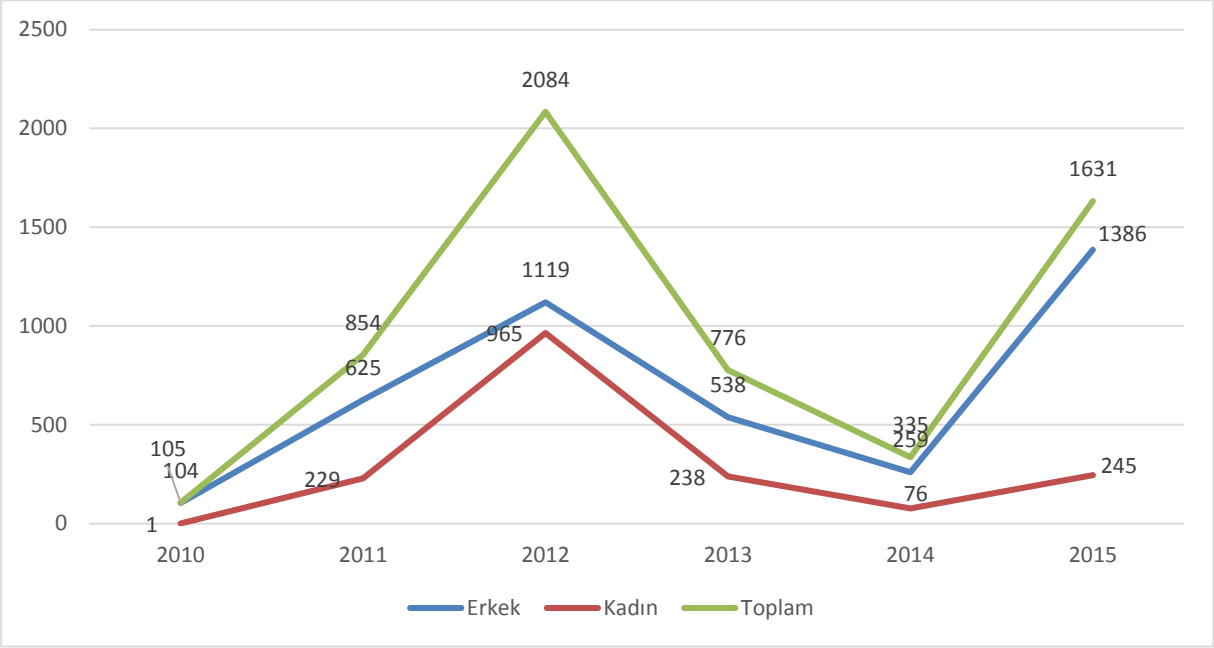

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında toplam işe yerleştirme 104 iken bu sayı 2011 ve 2012 yıllarında büyük artışlar göstererek 2011'de 854 kişi, 2012 yılında 2.084'e ulaşmıştır. 2010 yılın da kadınlarda işe yerleştirme 1 iken 2011 yılında 229 kişi 2012 de ise 965 kişiye ulaşmıştır. 2013 ve 2014 yıllarında her iki cinste de azalma görülürken 2015 sonu itibari ile tekrar artışlar görülmektedir. İŞKUR'un tanınırlığının arttırılması ve işgücü piyasasında İŞKUR'un faaliyetlerinin işverenler ve işsizlerce bilinmesi işe yerleştirme faaliyetinin önümüzdeki yıllarda artarak devam etmesini sağlayacaktır.

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015)

Meslekler	İşe Yerleştirme
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	455
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	145
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	131
ELEKTRİK TESİS İŞLETME BAKIM İŞÇİSİ	93
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	88
İNŞAAT İŞÇİSİ	77
ÖZEL GÜVENLİK VE KORUMA MESLEK ELEMANI	71
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	53
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	34
SIVACI	33
Diğer Meslekler	450
Toplam	1.631

Kaynak: İŞKUR

2015 yılı sonu itibariyle İŞKUR tarafından yapılan işe yerleştirmeler incelendiğinde açık iş olan meslekler ile yapılan işe yerleştirmeler arasından nispeten bir orantı olduğu görülmektedir. En fazla işe yerleştirmenin yine İnşaat sektöründe olduğu ve bunu ise sırasıyla Beden İşçisi (Genel), temizlik görevlisi, elektrik tesis işletme bakım işçisi, beden işçisi (temizlik) izlediği görülmektedir.

Mesleki Eğitim Faaliyetleri

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla işgücü piyasasında becerileri eskimiş ya da hiçbir niteliği olmayan işgücüne beceri kazandırarak daha kolay iş bulmasına imkân vermekte ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır. Toplum yararına programlar ise işsizliğin yoğun olduğu yerlerde ve dönemlerde işgücünün, işgücü piyasasından uzak kalmasını önlemede önemli bir araçtır.

Tablo 5'te İŞKUR'un aktif işgücü piyasası programları kapsamında Tunceli ilinde gerçekleştirdiği faaliyetlerin verileri yer almaktadır.

Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2010-2015)

Yıllar	Aktif İşgücü Programları								Toplum Yararına Programlar	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Program Sayısı	İEP Katılımcı Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Katılımcı Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Sayısı	TYP Katılımcı Sayısı
2015	15	414	165	239	4	102	184	755	65	2.615
2014	4	115	27	45	1	25	32	185	65	1.795
2013	7	131	18	27	1	50	26	208	40	2.179
2012	8	122	7	8	0	0	15	130	42	2.300
2011	20	293	40	42	1	50	61	385	15	315
2010	25	427	4	6	1	50	30	483	13	275

Kaynak: İŞKUR

Yıllara göre düzenlenen kurs sayılarına bakıldığında en fazla 2015 yılı içerisinde kurs düzenlendiği görülmektedir. 2015 yılında açılan 184 kurs içinde en fazla 165 kurs programı ile İEP (İşbaşı Eğitim Programı) birinci sırayı alırken, bunu ise 15 kurs ile Mesleki Eğitim Kursu izlemektedir. Söz konusu kurslar kapsamında toplamda 755 kursiyer faydalanmış olup 653 kişi (% 86) yeni bir meslek edinerek iş sahası içerisinde yerini almışlardır. Geri kalan 102 kişi ise Girişimcilik Belgelerini alarak kendilerine ait bir iş kurma düşüncelerini elde ederek yeni iş alanları kurma yoluna girmişlerdir.

Aktif İşgücü Programları kapsamında mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları önceki yıllara göre büyük artış göstermiştir. Bütün aktif İşgücü Programları 2010 yılına göre önemli oranda artış göstermiştir. Bunda işsizliğin en önemli nedenlerinden bir tanesinin mesleksizlik olduğunun bilinmesinin rolü büyüktür. Bu kapsamda İŞKUR hizmetlerinin vatandaşa doğru ve daha fazla anlatılması ile kişilere meslek edindirerek işgücü piyasasında aktif ve hazır olmaları sağlanmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur. Tunceli ilinde 2015 yılında toplam 580 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 335'i işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır.

Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2015)

Yıllar	İşsizlik Ödeneği Başvuru Sayısı	İşsizlik Ödeneği Hak eden Sayısı
2015	580	335
2014	530	322
2013	450	274
2012	397	207
2011	281	201
2010	222	137

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR'un tanınırlığının ve işgücü piyasasındaki etkinliğinin artması, işsizlik sigortasından yararlanma şartlarındaki değişiklikle birlikte değerlendirildiğinde işsizlik ödeneğine başvuruların sayısında artışlar görülmektedir. 2015 yılı sonu itibariyle 580 kişi işsizlik ödeneğine başvuru yapmış, 335 kişi almaya hak kazanmıştır.

Bir pasif istihdam politikası olarak karşımıza çıkan işsizlik sigortası işten ayrılan kişilere belli süreliğine ve belli miktarlarda ödenen ücrettir. Kişilerin başvuru yapabilmesi için belirli şartları sağlaması gerekmektedir. En önemli şartlardan bir tanesi kişinin son üç yıl içerisinde 600 gün priminin olması gerekliliğidir.

.

Tablo 7: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2015)

Meslekler	İşsizlik Ödeneği Hak Edenler
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	95
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	15
BÜRO MEMURU (GENEL)	10
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	10
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	9
GARSON (SERVİS ELEMANI)	9
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	9
AŞÇI	8
KALORİFER ATEŞÇİSİ (KATI VE SIVI YAKIT)	7
MATEMATİK ÖĞRETMENİ-ORTAÖĞRETİM	6
Diğer Meslekler	157
Toplam	335

Kaynak: İŞKUR

İşsizlik ödeneğini hak edenlerin mesleklere göre dağılımı incelendiğinde mesleklere göre işsizlik ödeneğini hak edenlerin en çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu tespit edilmiştir. Bunda ilimizde çalışanların daha çok nitelik gerektirmeyen beden gücüne dayalı işlerde çalıştığını göstermektedir. Diğer mesleklerde ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin sayılarının birbirlerine yakın değerler olduğu görülmektedir. Bu durum meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıklarını veya kişilerin çalıştıkları işlerden memnun olduklarını ifade etmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin kurulması yolu ile daha etkin işleyişi sağlamak adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek önemli bir konuyu oluşturmaktadır. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın yarattığı etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak amacıyla İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve

gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2016 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 8 Nisan – 6 Mayıs 2016 tarihleri arasında Türkiye genelinde 88 bin 966 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2017 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Tunceli ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Tunceli ilinde 96 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 1.698 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Tunceli ilinde 10 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8'de Tunceli ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

TUNCELİ	96
İnşaat	27
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	21
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11
İmalat	10
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	8
Ulaştırma ve depolama	8
Eğitim	4
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3
Diğer hizmet faaliyetleri	2
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1

Kaynak: İPA 2016

Yukarıdaki tablo bizlere sektörlere göre işyerlerinin dağılımını göstermektedir. Tunceli ilindeki işyerlerinin sektörlere göre dağılımı incelendiğinde en fazla işyerinin İnşaat sektöründe olduğu görülmektedir ki bu oran % 28'dir. Bu sektörü daha sonra sırası ile Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı % 22 ve Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü % 11 ile takip etmektedir. Bu üç sektör işyerlerinin % 61'ini oluşturmaktadır. Tablodan da anlaşılacağı üzere inşaat sektörünün Tunceli ilinde ağırlıkta olmasının en büyük etkeni ilimizde sanayi ve tarım gibi ana sektörlerin gelişmemiş olmasıdır. Bununla beraber ilimizde küçük işletmeler ve aile işletmeleri de fazlaca mevcuttur.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

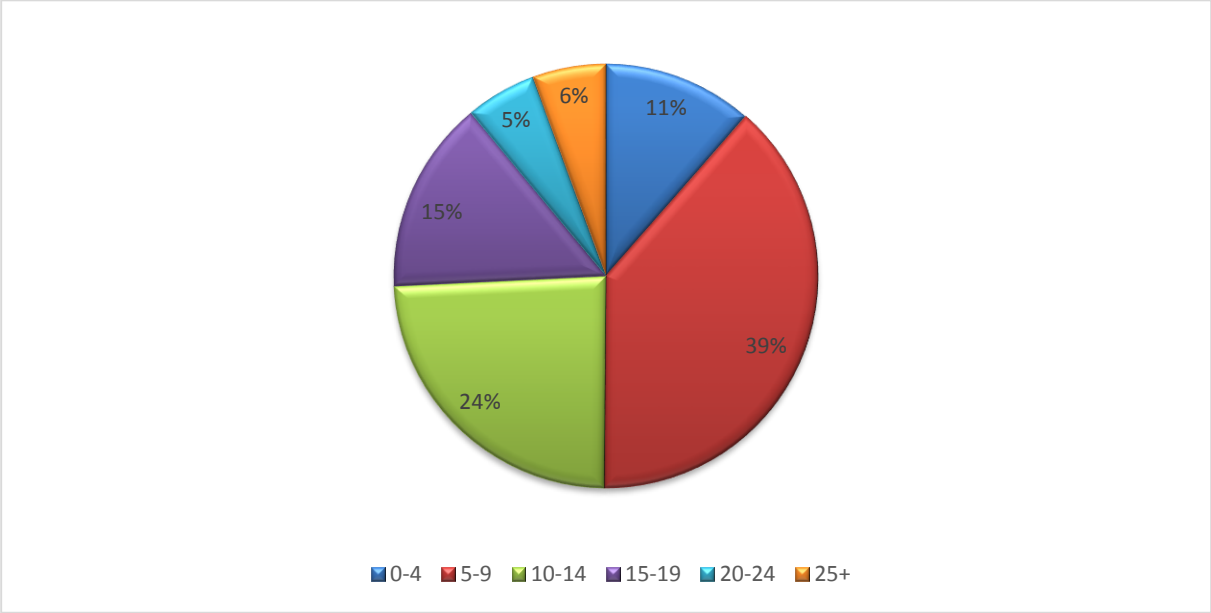

Kaynak: İPA 2016

Grafik 5'te görüldüğü üzere Tunceli ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 39'u 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 10-14 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 24'tür. İşyerlerinin yaklaşık yarısından fazlası 5-14 yaş aralığındadır. Yeni kurulan işyerlerinin oranı (0-4) yüzde 5 olup 25 ten fazla yaşa sahip olan işyerlerinin oranı yüzde 6'dır. Bu da ilimizde orta yaşta işyerlerinin daha ağırlıkta olduğunu göstermektedir.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı

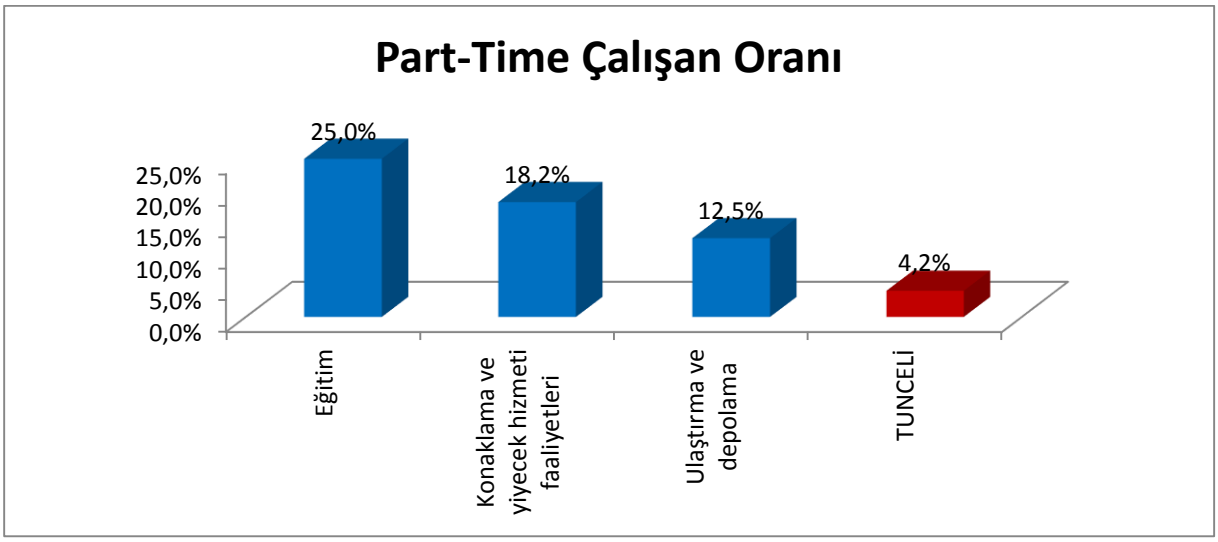

Kaynak: İPA 2016

Tunceli ilinde Eğitim sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 25'inde part-time çalışan bulunmaktadır. İkinci sırada yüzde 18,2 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri sektörü, üçüncü sırada Ulaştırma ve Depolama sektörü gelmektedir. Tunceli ilin part-time çalışma oranı ise yüzde 4,2'dir. İlimizde ana sektörün inşaat olmasına rağmen part-time çalışan işyerlerinin diğer sektörlerde fazla olması bu sektörlerin part-time çalışma koşullarına daha uygun olması ve çalışanlar tarafından bu sektörlerin tercih edilmesidir.

Şekil 7: Kadınların Part-time Çalışma Durumu

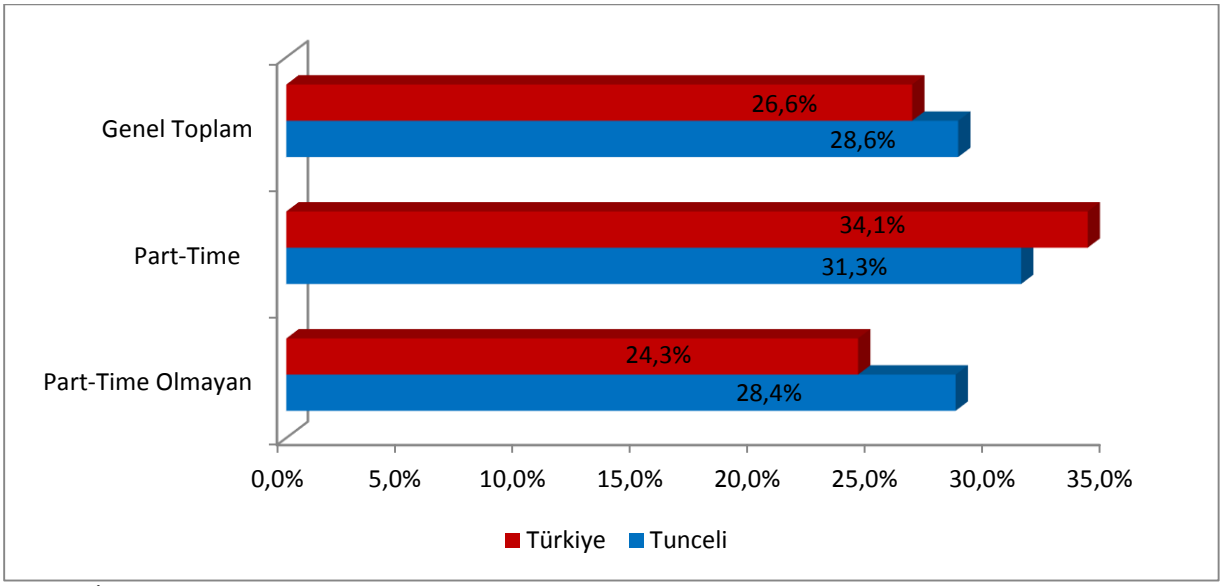

Kaynak: İPA 2016

Tunceli ilinde 10+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 28,6'sını kadınlar oluşturmaktadır. Kadınların yüzde 31,3'ü part-time bir işte çalışırken yüzde 28,4'ü part-time bir iş içerisinde yer almamaktadır. Part-time çalışanı olan işyerlerinde kadın çalışma oranı biraz daha yüksektir.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

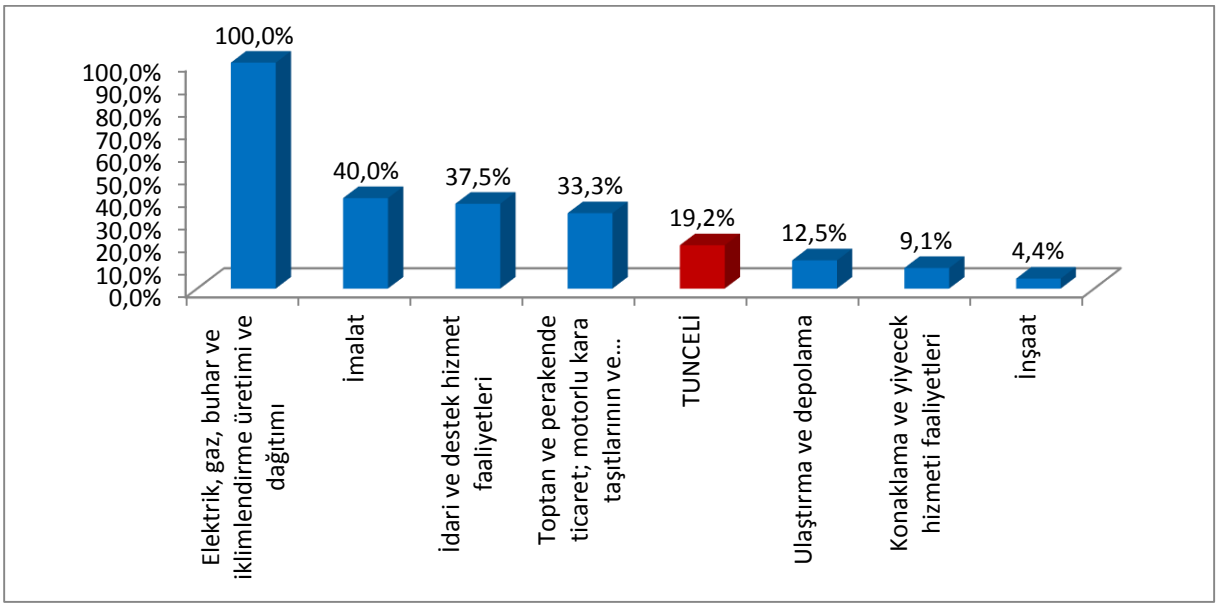

Kaynak: İPA 2016

Tunceli ilinde ziyaret edilen işyerlerinden Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretim ve dağıtımı sektöründeki işyerlerinde vardiyalı çalışma oranı yüzde 100 dür. Bu bize çalışma kapsamında Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretim ve dağıtımı sektöründe ziyaret edilen işyerlerinin tamamında vardiyalı çalışma olduğunu göstermektedir. Bunu yüzde 40 ile İmalat sektörü, yüzde 37,5 ile İdari ve Destek hizmet faaliyetleri sektörü, yüzde 33,3 ile Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı izlemektedir. Tunceli ilinde vardiyalı çalışma oranı ise yüzde 19,2'dir. Ulaştırma ve depolama sektöründe vardiyalı çalışma oranı yüzde 12,5 iken Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinde yüzde 9,1 ve inşaat sektöründe yüzde 4,4 tür.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı İşyerlerinde Çalışma Durumu

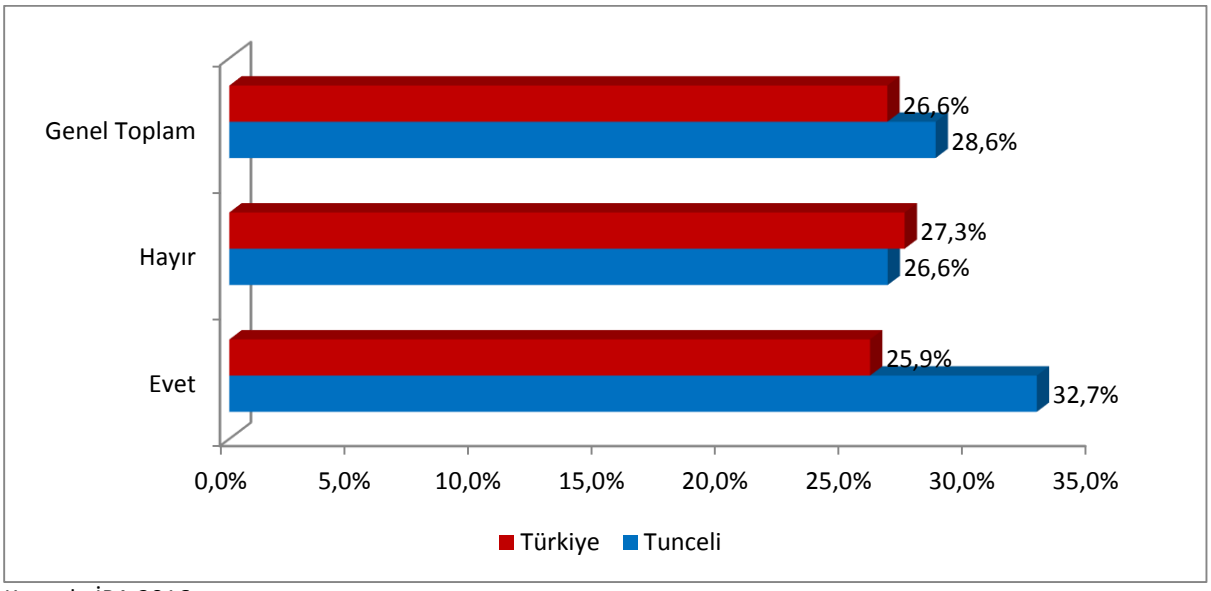

Kaynak: İPA 2016

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9 incelendiği zaman Tunceli ilinde çalışma kapsamındaki işyerlerinde kadınların yüzde 32,7'si vardiyalı bir işte çalışırken yüzde 26,6'sı vardiyalı herhangi bir işte çalışmamaktadır. İlimizde vardiyalı bir işte çalışan kadınların genel oranı ise yüzde 28,6'dır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha fazladır.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

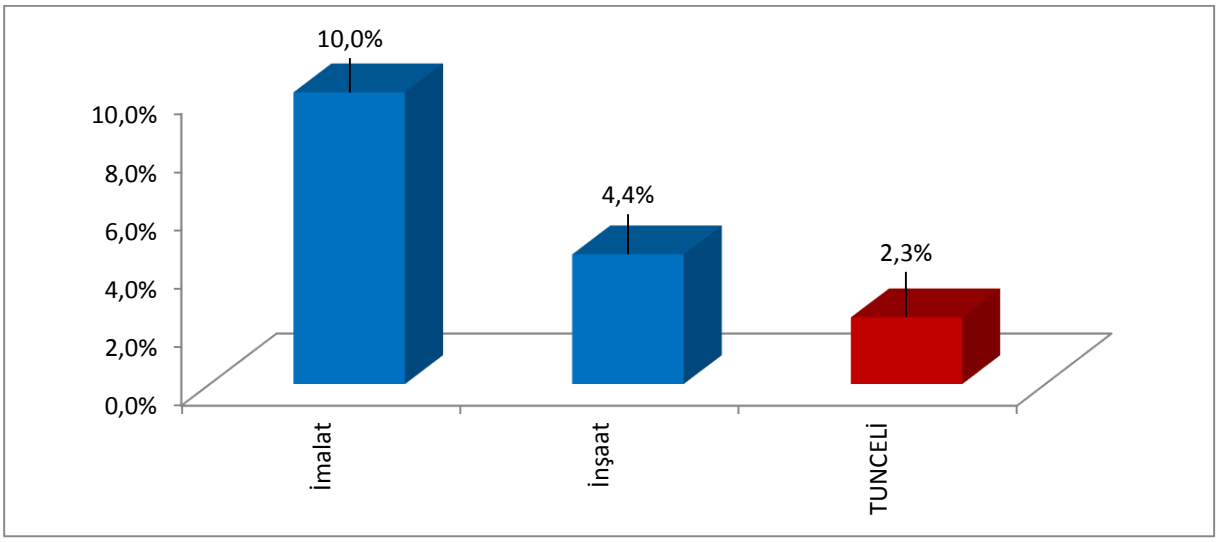

Kaynak: İPA 2016

Tunceli ilinde 17 sektörden 2 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. İlimiz sektörler bazında ihracatı düşük olan bir ildir. Bu iki sektör İmalat ve İnşaat sektörüdür. İmalat sektörünün ilimizdeki ihracat oranı yüzde 10 iken inşaat sektörünün ihracattaki oranı yüzde 4,4 tür. Tunceli ilinde ise ziyaret edilen işyerleri arasındaki ihracat oranı yüzde 2,3 tür.

İhracat yapan sektörler incelenirken, Tunceli ilinde işgücü piyasasının ana sektörleri ihracat yapan sektörler arasına girmiştir. Tunceli ilinde bulunan işgücü için İmalat sektöründe istihdam edilme hususu önemli ağırlık oluşturmaktaydı. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

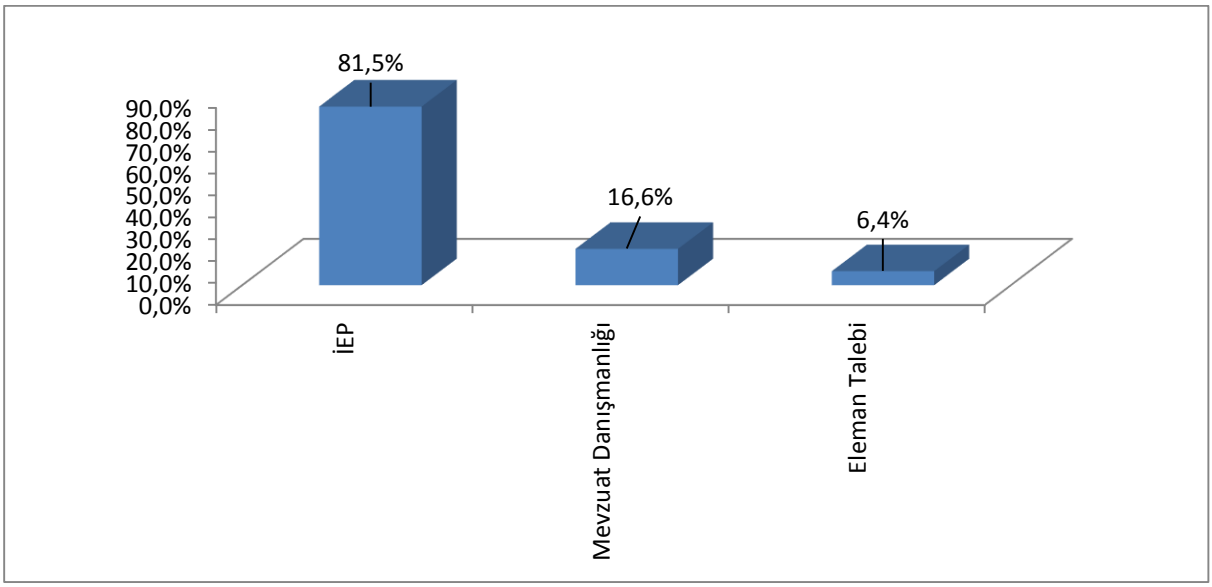

Kaynak: İPA 2016

Şekil 11 incelendiğinde Tunceli ilinde ziyaret edilen 10+ istihdamlı işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 74,4'tür. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 45,2 olarak gerçekleşerek, bu oran Tunceli ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

İlimizde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan bu işyerleri ise en çok İŞKUR'dan İşbaşı eğitim Programı talebi noktasında hizmet almıştır. Bu işyerlerinin yüzde 81,5'i İŞKUR'dan İşbaşı eğitim Programı talebinde bulunmuşlarken yüzde 16,6'sı mevzuat danışmanlığı alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir. İŞKUR'dan eleman talep eden işyerlerinin oranı ise yüzde 6,4'tür.

Bu hizmetlerin her geçen gün artması İŞKUR'un tanınırlığının arttırılması ve işverenlere daha fazla ulaşılmasıyla mümkün olacaktır.

Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

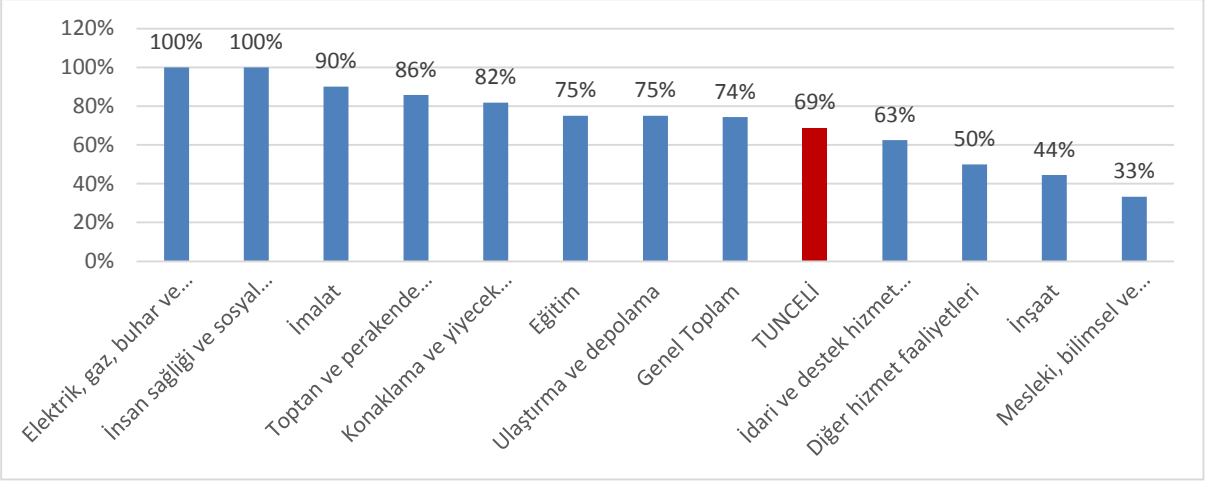

Kaynak: İPA 2016

Şekil 12'de ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Tunceli ilinde Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyet sektöründe bulunan 10+ istihdamlı işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır. Diğer sektörlerde faaliyet gösteren 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin genelinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları Tunceli ilinin ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir. En az oranda faydalanan sektörler ise Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ile İnşaat sektörlerindeki işyerleri olmuştur.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Eleman Talebi	İEP	Kurs	Mevzuat Danışmanlığı
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
İmalat	0,0%	11,1%	77,8%	0,0%	22,2%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	11,1%	66,7%	0,0%	33,3%
Eğitim	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	0,0%	66,7%	0,0%	33,3%
TUNCELİ	0,0%	6,4%	81,5%	0,0%	16,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	80,0%	0,0%	20,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	0,0%	0,0%	83,3%	0,0%	16,7%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%

Kaynak: İPA 2016

Yukarıda ki tablo dikkatlice incelendiğinde sektörlerin hemen hemen hepsinin İEP ten faydalandıkları görülmektedir. İşverenlere maliyet ve kalifiyeli eleman yetiştirebilmesi açısından yardımcı olması en çok talep edilen İŞKUR programı olmasını sağlamış bulunmaktadır. Bu ve diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki tablo 9'da yer almaktadır.

İmalat ile Konaklama ve yiyecek hizmetleri sektöründeki işyerleri hem eleman talebi hem mevzuat danışmanlığı hem de İEP hizmetlerinden yararlanmışlardır. Tablo incelendiğinden işverenlerin çalışanlara yönelik eğitim ile kurs programlarından faydalanmadığı görülmektedir.

Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Durumu

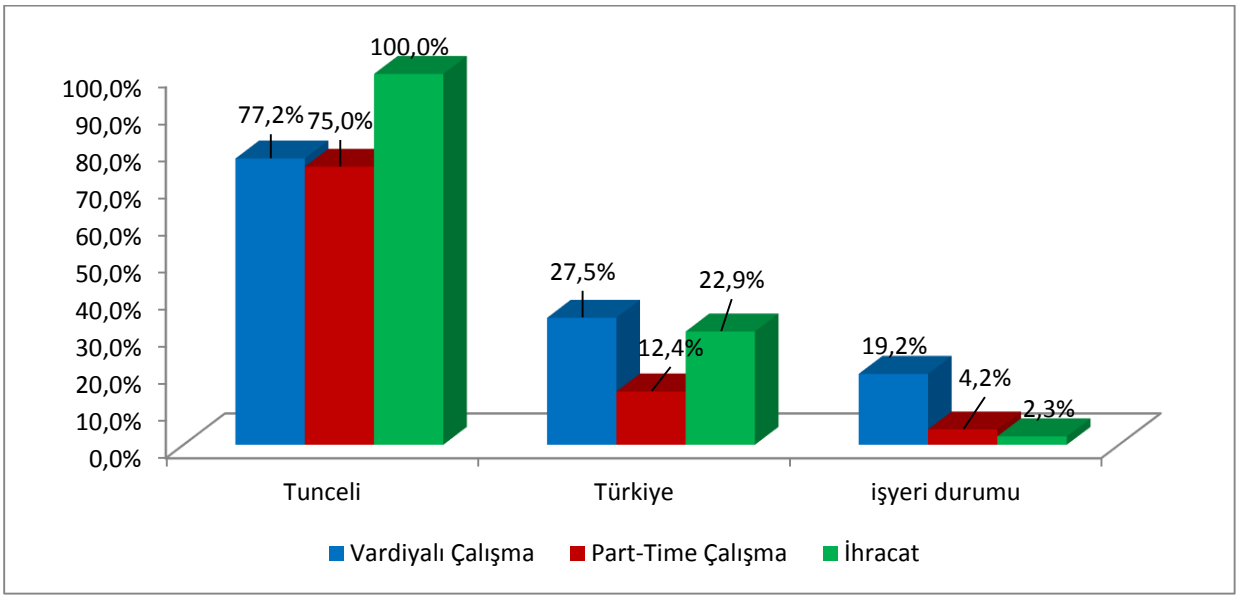

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 27,5'i vardiyalı çalışma yapmaktadır. Tunceli ilinde ise bu oran yüzde 77,2 olarak gerçekleşmiştir.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanan ve Part-time çalışma yapılan işyerlerinin Türkiye içindeki oranı yüzde 12,4 iken Tunceli ilinde bu oran yüzde 75'tir.

Tunceli ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerleri il geneline göre daha yüksek oranda vardiyalı çalışma part time çalışma ve ihracat yapmaktadır.

Mevcut İstihdam

Tunceli ilinde araştırma kapsamına dâhil olan 10+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Tunceli ilinde 10+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 1.698 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 1.213 çalışan erkeklerden, 485 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 10: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Erkek	Kadın	Toplam
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	204	125	329
İnşaat	254	47	301
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	193	87	280
Eğitim	89	127	216
İmalat	168	21	189
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	124	50	174
Ulaştırma ve depolama	144	11	155
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	5	15	20
Diğer hizmet faaliyetleri	14	2	16
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	14	0	14
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	4	0	4
Genel Toplam	**1.213**	**485**	**1.698**

Kaynak: İPA 2016

Çalışanların meslek gruplarına ve cinsiyete göre dağılımı incelendiğinde Tunceli ilinde çalışanların en fazla bulunduğu meslek grubu 329 kişi ve % 19,4 oranla İdari ve destek hizmet faaliyetleri meslek grubudur. Erkeklerin % 16,8'i, kadınların ise % 25,7'si bu sektör grubunda çalışmaktadır. Tabloya dikkatlice baktığımızda Eğitim meslek grubunda kadın çalışan sayısının diğer sektörlere göre erkek çalışan sayısından daha fazla olduğu görülmektedir. Kadın çalışanların fazla olduğu bir diğer meslek grubu ise İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri meslek grubudur.

Erkeklerin en fazla çalıştığı meslek grubu 254 kişi ile İnşaat meslek grubudur. Bu erkeklerin kendi içerisinde %21'lik bir paya denk gelmektedir. Kadınları ise kendi içerisinde en fazla çalıştığı meslek grubu Eğitim ile İdari ve destek hizmet faaliyetleridir.

Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

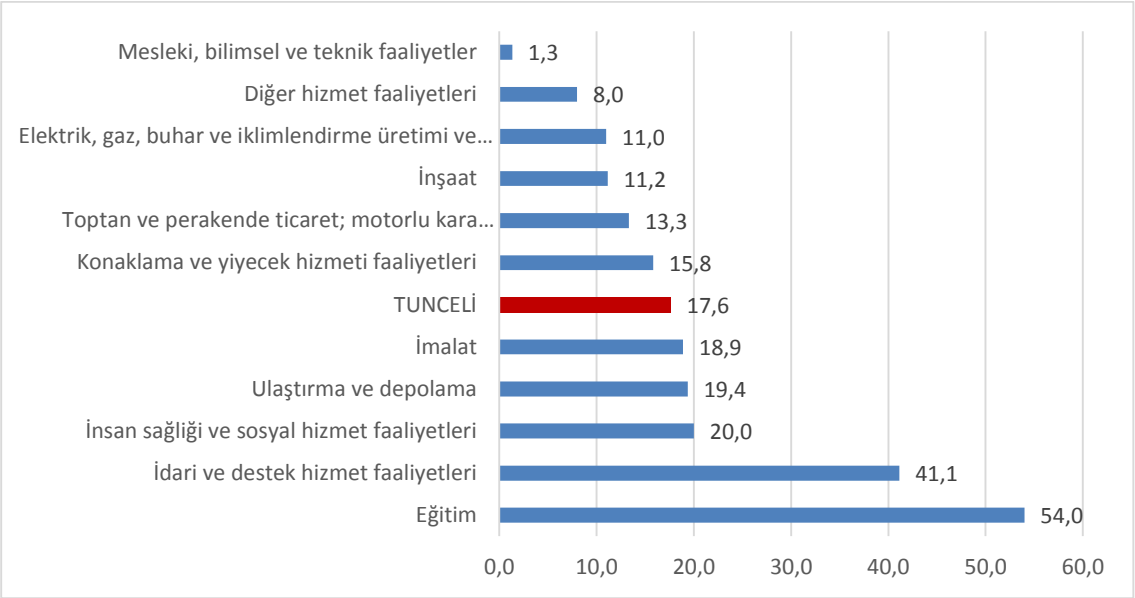

Kaynak: İPA 2016

Sektörler özelinde incelendiğinde; ziyaret edilen işyerlerinde sektörlere göre çalışan sayısının en fazla Eğitim sektöründe olduğu görülmektedir. Bu sektörü sırasıyla İdari ve destek Hizmeti faaliyetleri sektörü, İnsan sağlığı ve Sosyal Hizmet faaliyetleri sektörü, Ulaştırma ve Depolama sektörü ile İmalat sektörü izlemektedir. Çalışan sayısının en az olduğu sektör ise 1,3 çalışan ile Mesleki Bilimsel ve Teknik faaliyetler sektörüdür.

Eğitim sektöründe çalışan sayısı 54 iken İdari ve destek Hizmeti faaliyetleri sektöründe çalışan sayısı 41,1 İnsan sağlığı ve Sosyal Hizmet faaliyetleri sektöründe çalışan sayısı 20, Ulaştırma ve Depolama sektöründe çalışan sayısı 19,4 ve İmalat sektöründe ise çalışan sayısı 18,9'dur.

Tablo 11: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	296	139	434
Hizmet Ve Satış Elemanları	236	144	380
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	229	31	260
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	200	1	201
Profesyonel Meslek Mensupları	81	99	181
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	42	54	96
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	80	10	90
Yöneticiler	48	7	56
Genel Toplam	**1.213**	**485**	**1.698**

Kaynak: İPA 2016

Toplam çalışanların içerisinde nitelik gerektirmeyen meslekler meslek grubunda çalışanlar yüzde 25 ile önemli bir oranda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu yer almakta ve yüzde 22 oranında çalışan barındırmaktadır. Çalışan sayısının en az olduğu meslek gurubu ise yöneticiler olmuştur. Tunceli ilinin sosyo-ekonomik özelliği incelendiğinde ise ağırlık olarak Nitelik Gerektirmeyen Meslek grubunun fazla olmasındaki sebep ise ilimiz ekonomisinde sanayinin çok gelişmiş olmamasıdır.

Tablo 12: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

İşyeri Yaşı	Erkek	Kadın	Toplam
0-4	164	46	210
5-9	384	120	505
10-14	376	183	559
15-19	194	112	306
20-24	55	4	59
25+	40	19	59
Genel Toplam	**1.213**	**485**	**1.698**

Kaynak: İPA 2016

Tablo 12'de ise çalışanların istihdam edildiği işyerlerinin yaş bilgileri bulunmaktadır. Bu tabloda öne çıkan en önemli husus; genel olarak işyeri yaşı büyüdükçe toplam çalışanlar içerisinde kadın çalışanlarda artış meydana gelmesidir. 0-4 yaş arasında olan işyerlerinde çalışanların yüzde 21'i kadınlardan oluşmaktayken, 5-9 yaş arasındaki işyerlerinde çalışanların içindeki kadınların oranı yüzde 23; 10-14 yaş için yüzde 32; 15-19 yaş için yüzde 36 olarak gerçekleşmiştir. 20-24 yaş arasında olan işyerlerinde kadınların oranı azalmasına karşın 25+ yaş içinde ise oran yine artmaktadır. Tunceli ilinde yıllara göre faaliyet gösteren işyerlerinin toplam işyeri içindeki oranı en fazla olan yıl 10-14 yıllık faaliyet içinde olan işyerleri olduğu görülmektedir.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Erkek	Kadın	Genel
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	HASTA VE YAŞLI BAKIM ELEMANI	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)
GARSON (SERVİS ELEMANI)	GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHSIZ)	GARSON (SERVİS ELEMANI)
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	BÜRO MEMURU (GENEL)	GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHSIZ)
MİNİBÜS ŞOFÖRÜ	KASİYER	AŞÇI
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	AŞÇI	SIVACI
KAMYONET ŞOFÖRÜ	SIVACI	BÜRO MEMURU (GENEL)
SIVACI	BULAŞIKÇI (STEVARD)	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
AŞÇI	ÇOCUK GELİŞİM ELEMANI	REYON GÖREVLİSİ

Kaynak: İPA 2016

Tunceli ilinde en fazla çalışanı olan mesleklere baktığımızda ilk sırayı nitelik gerektirmeyen mesleklere ait olduğu anlaşılmaktadır. Tunceli ilinin sosyo-ekonomik özelliğini dikkate aldığımızda bu tür mesleklerde çalışan sayılarının fazla olma durumunun ortaya çıkması var olan işletmelerin mesleki bilgi ve tecrübe gerektiren meslekler yerine nitelik gerektirmeyen beden işinin gerekli olduğu mesleklerde eleman tercih etmesinden kaynaklanmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı

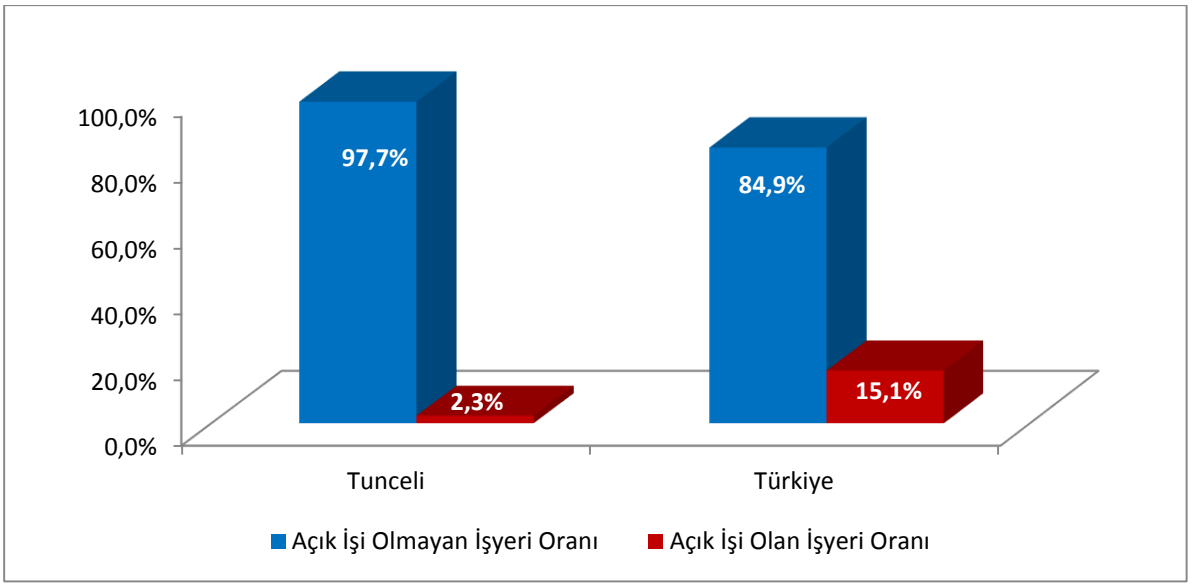

Kaynak: İPA 2016

Tunceli ilinde araştırma kapsamına giren 10+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 2,3'ünde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasına göre düşük olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 15,1 olarak gerçekleşmiştir.

Tunceli ilinde 96 işyerinden 2,3 ünden açık iş alınmış olup 97,7'sinden herhangi bir açık iş alınmamıştır. Bu da 96 işyerinden yaklaşık olarak 2 işyerinin açık iş verdiği anlamına gelmektedir.

Sektörlere Göre Açık İş Sayısı

Tunceli ilinde açık iş sayısına baktığımızda sayının çok az olduğu görülmektedir. Bunun nedeni olarak ise işverenlerin İşbaşı Eğitim Programlarından elaman temin etmesinden kaynaklandığını düşünülmektedir.

Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Tunceli ilinde yapılan saha çalışmaları sonucunda açık iş oranının yüzde 0,1 olduğu görülmekte ve sadece elektrik gaz buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ile konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri sektörlerinde olduğu görülmektedir.

İlimizin sosyo-ekonomik özelliği bakımından işyerlerinin daha çok küçük sektörlerde yoğunlaştığı ve çalıştırdıkları eleman sayısının da az olmasından kaynaklı olarak açık iş sayısı oranının da düşük olmasına neden olmaktadır.

Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları

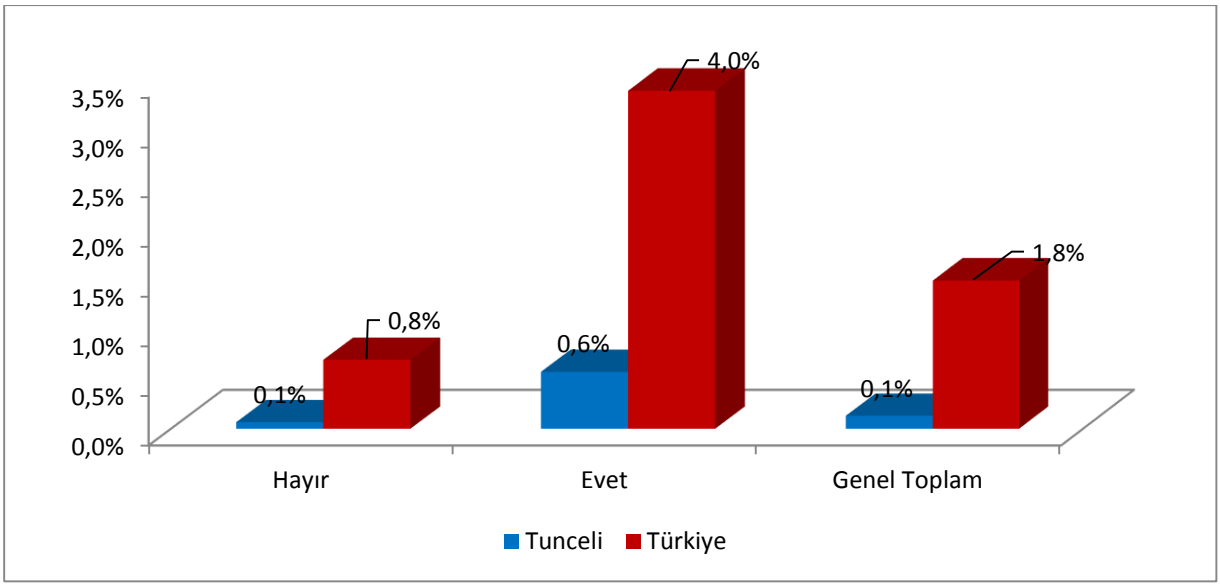

Kaynak: İPA 2016

Tunceli ilinde araştırma kapsamına giren iş yerlerinde Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin olduğunu belirten işyerlerinde açık işi olduğunu söyleyenlerin oranı yüzde 0,6 açık işinin olmadığını belirtenlerin oranı ise yüzde 0,1'dir. Şekil incelendiğinde bu oranların Türkiye ortalamasının altında kaldığı görülmektedir. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir.

Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları

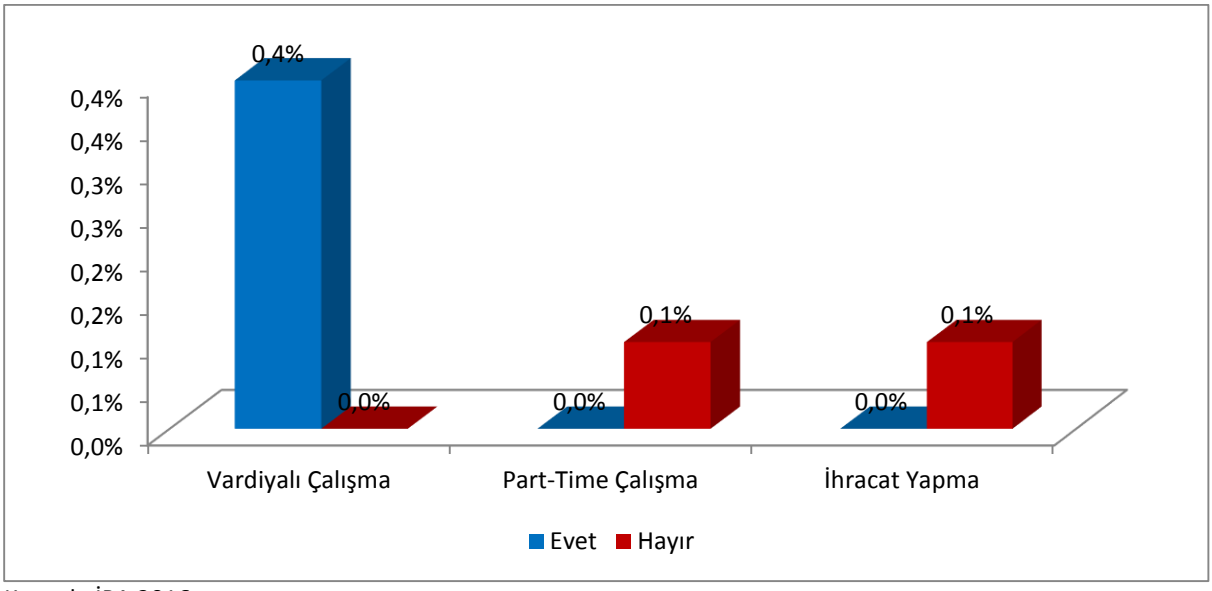

Kaynak: İPA 2016

Tunceli ilinde vardiyalı çalışma yapan 10+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 0,4 iken vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinin açık işinin olmadığı tespit edilmiştir. Part-time çalışma yapılan işyerlerinde açık iş oranı yok iken part-time çalışma yapılmayan işyerlerinde açık iş oranı yüzde 0,1'dir. İhracat yapılan işyerlerinde de açık iş oranı yok iken, ihracat yapılmayan işyerlerinde açık iş oranı yüzde 0,1 olarak tespit edilmiştir

Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

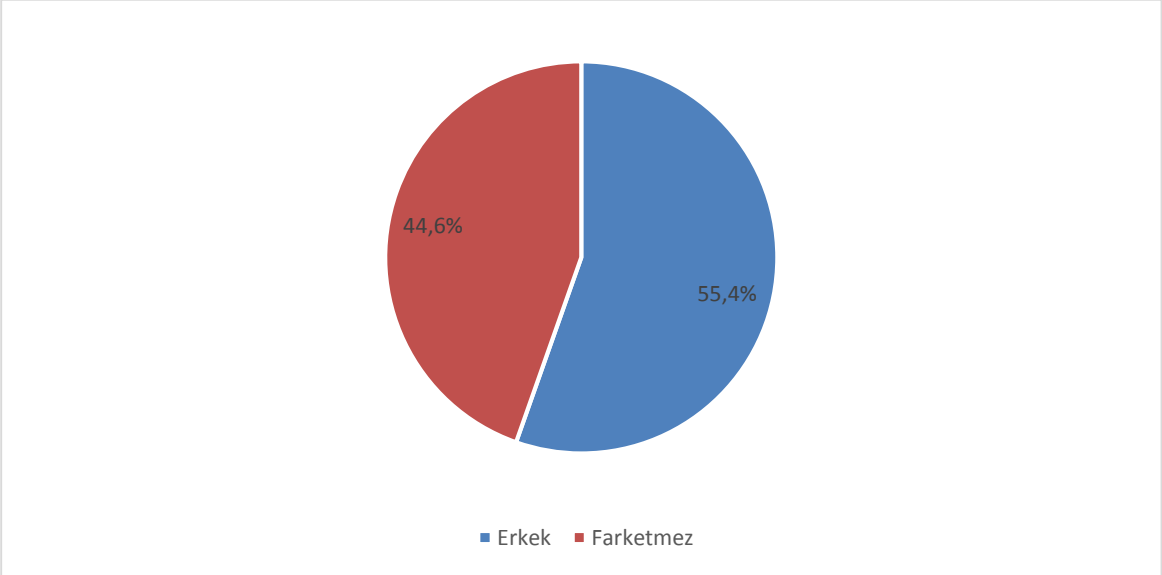

Kaynak: İPA 2016

Yukarıdaki şekil 18'de ise Tunceli ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Açık işlerin yüzde 55,4'ünde işverenlerin erkek işgücü

talebi ortaya çıkmaktadır. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise olmadığı tespit edilmiştir. İşverenler açık işlerinde yüzde 44,6 oranında belli bir cinsiyet tercihinde bulunmamışlardır. Bu oranlar işverenlerin tercihini analiz etmek anlamında tek başına yeterli olmamaktadır. Zira açık işlerde daha çok hangi meslekte ve hangi beceri düzeyinde talebin olduğu cinsiyet analizinde özellikle gerekli görülmektedir.

Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

İşverenler genel olarak işgücü taleplerinde bulunduklarında açık işlerde eğitim düzeylerine de dikkat etmektedirler. Özellikle Tunceli ilinde verilen açık işlerde işverenler eğitim düzeyi olarak en çok Meslek Lisesi mezunlarını tercih etmektedirler. Daha sonra ise Genel Lise mezunu tercih etmektedirler

Açık İşlerin Arama Süresine Göre Dağılımı

Açık işlerin arama sürelerine göre dağılımı incelendiğinde, Tunceli ilinde açık iş arama sürelerinin tamamının 0-30 gün arasında olduğu görülmüştür.

Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu da özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Tunceli ilinde küçük sektörlerin daha çok olmasından dolayı işverenlerin büyük bir kısmı da açık işlerini akraba-eş-dost aracılığı ile karşılamaktadır. İŞKUR aracılığı ile karşılayan sektörlerimizde bir hayli fazladır.

Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi

Tunceli ilinde açık işlerin arama kanalları ve eğitim düzeyine göre dağılım verileri incelendiğinde genel lise düzeyinde en çok akraba-eş dost kanalı ile eleman arandığı görülmektedir.

Meslek lisesi düzeyinde talep edilen açık işin ise İŞKUR aracılığıyla ve akraba-eş dost aracılığıyla arandığı görülmektedir.

Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Tunceli ilinde talep edilen açık işlerde aranan nitelikler İletişim ve İfade Yeteneği ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerileridir. Talep edilen her iki açık işte de İletişim ve İfade Yeteneği becerisi aranırken açık işlerin en az birinde Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi aranmaktadır. Bununla beraber her iki becer becerisi kapsamında talep edilen iki açık iş hem İŞKUR hem de akraba-eş dost kanalı ile aranmaktadır.

Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları

İl genelinde meslek gruplarına göre açık iş oranları incelendiğinde açık işlerin teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları ile büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubunda yoğunlaştığı görülmektedir. Diğer meslek gruplarında ise açık iş olmadığı için açık iş oranı sıfır olarak görülmektedir.

Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı

İlimizde açık iş verilerine bakıldığında meslek grubuna göre cinsiyet dağılımında sadece iki meslek grubunun olduğu görülmektedir. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda eleman talep eden işyerinin erkek eleman talebinde bulunduğu görülmektedir. Bununla beraber Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda eleman talep eden işyerinin ise herhangi bir cinsiyet ayrımına gitmediği görülmektedir.

Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

İlimizde çalışma kapsamında açık iş talebinde bulunan işverenlerin meslek grubuna göre arama kanalları bilgilerine bakıldığında Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda eleman talep eden işverenin Akraba-eş dost ve İŞKUR aracılığı ile elaman aradığı görülmektedir. Bununla birlikte Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda eleman talep eden işveren ise hem akraba-eş dost hem de İŞKUR aracılığı ile eleman talep etmektedir.

Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Tunceli ilinde iki meslekte eleman talep edilmektedir. Bunlardan birincisi Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı) ikincisi ise elektrik teknisyenidir. Bu mesleklerden Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı) için işveren tarafından aranan beceri iletişim ve ifade yeteneği iken elektrik teknisyeni için istenen beceri Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisidir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Tunceli ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Şekil 19: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

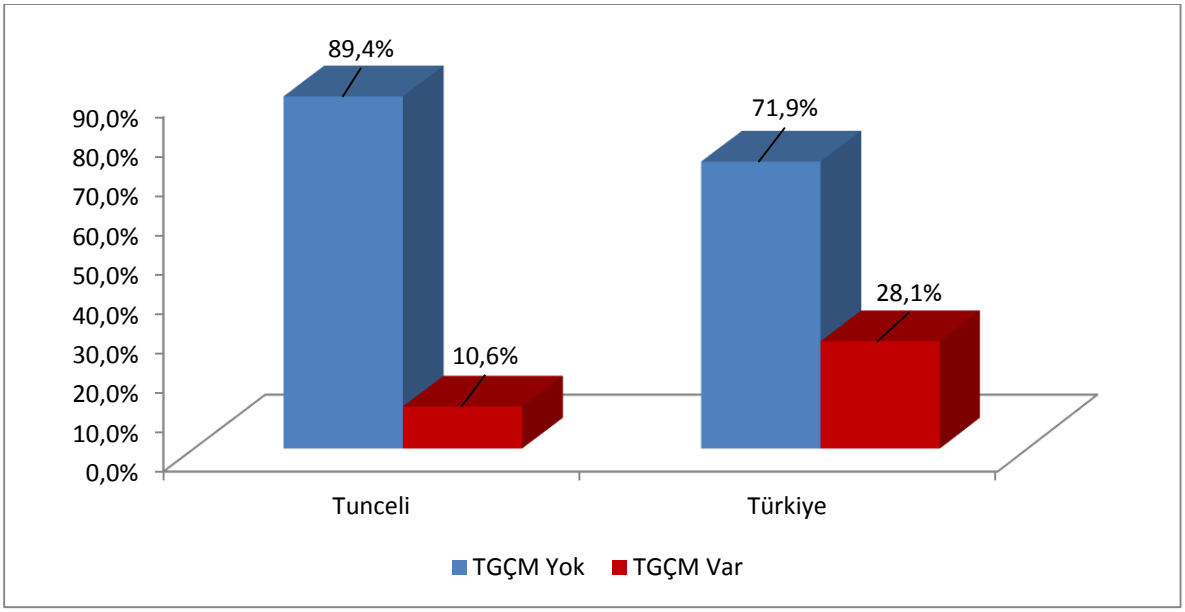

Kaynak: İPA 2016

Tunceli ilinde araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu 10 + istihdamlı 96 işyerine ilgili mesleklerde eleman temininde güçlük çekip çekmedikleri ile ilgili soru yöneltilmiştir. Bu işyerlerinden yüzde 89,4'ü eleman temininde güçlük çektiği bir meslek bulunmadığını, yüzde 10,6'sı eleman temininde güçlük çektiği meslek bulunduğunu söylemiştir.

Bu oran Türkiye genelinde ise eleman temininde güçlük çekmeyen işyerleri bakımından yüzde 71,9 iken eleman temininde güçlük çekmesi bakımından yüzde 28,1'dir.

Şekil 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

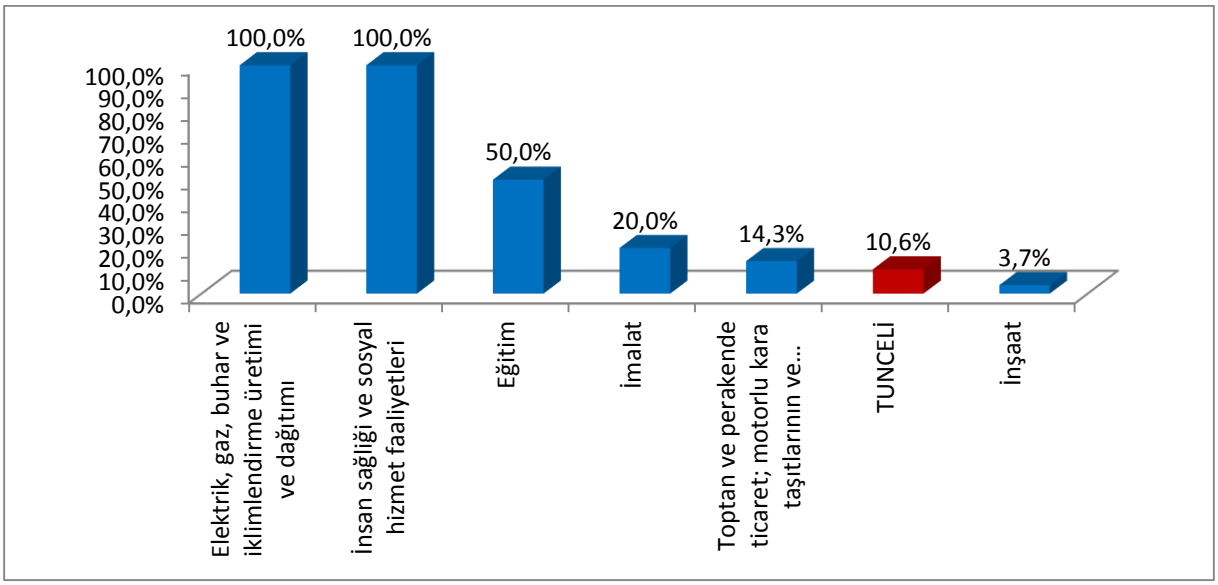

Kaynak: İPA 2016

Tunceli ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; 17 sektörden 11'inde eleman temininde güçlük çekilmediği görülmektedir. Bunda araştırma kapsamına girmeyen sektörlerin de olduğu unutulmamalıdır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe olduğu görülmektedir. Söz konusu sektördeki mevcut işyerlerinin az olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur. Bu sektörleri sırasıyla yüzde 50 ile eğitim, yüzde 20 ile imalat, yüzde 14,3 ile toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı ile yüzde 3,7 ile inşaat sektörleri izlemektedir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	2
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1
İnşaat	21
Toptan ve perakende ticaret;	5
Eğitim	5
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	3
TUNCELİ	**37**

Kaynak: İPA 2016

Tunceli ilinde 37 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, sektör bazında incelendiğinde İnşaat sektöründe yoğunlaştığı görülmektedir.

Bu sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, Tunceli ilinde toplam temininde güçlük çekilen sayının yüzde 56'sını oluşturmaktadır. Bu da Tunceli ilinde inşaat sektörünün ağırlıklı olarak faaliyette bulunduğunu göstermektedir. Bunu sırasıyla Eğitim ve Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörü izlemektedir.

Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

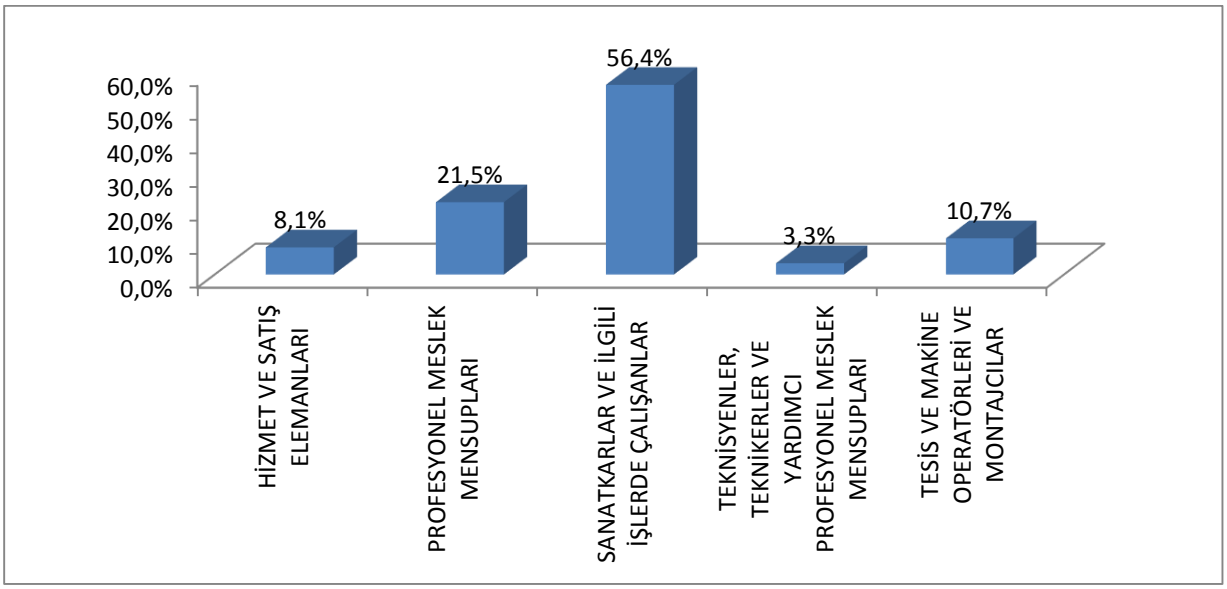

Kaynak: İPA 2016

Tunceli ilinde kişilerin meslek gruplarına göre dağılım oranlarına bakıldığında yüzde 56,4 ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunun ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Profesyonel meslek mensupları meslek grubunun yüzde 21,5 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcıları meslek mensuplarının yüzde 10,7 ile hizmet ve satış elemanları meslek grubunun yüzde 8,1 ile ve teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek grubunun yüzde 3,3 ile sıralandığı görülmektedir.

Tablo 15: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

Meslekler	Kişi Sayısı	TGÇM Dağılımı
İnşaat Boyacısı/Boyacı	5	13,5%
Kalıpçı-Pres	5	13,5%
Sıvacı	4	10,8%
Sıhhi Tesisatçı	4	10,8%
Şoför-Yük Taşıma	4	10,8%
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	3	8,1%
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	2	5,4%
İngilizce Öğretmeni	2	5,4%
Sınıf Öğretmeni	2	5,4%
Kasap	2	5,4%
Elektrik Teknisyeni	1	2,7%
İlk Yardım Eğitmeni (Sürücü Kursu)	1	2,7%
Kasap (Et Hazırlayıcı)	1	2,7%
Kimyager	1	2,7%

Kaynak: İPA 2016

Temininde güçlük çekilen kişiler meslek grupları bazında incelendiğinde yüzde 13,4 lük pay ve 5' er kişi ile İnşaat boyacısı ve Kalıpçı-Pres meslek gruplarının ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Daha sonra sırayı yüzde 10,7'lik pay ve 4'er kişi ile sıvacı, sıhhi tesisatçı, şoför-yük taşıma meslek gruplarının geldiği görülmektedir. % 2,7'lik pay ve 1' er kişi ile kimyager, kasap ve ilk yardım eğitmeni (sürücü kursu) meslek grupları son sırada yer almaktadır. İnşaat sektörüne dayalı olarak temininde güçlük çekilen mesleklerinin fazlalığının nedeni ise Tunceli ilinde bu meslek gruplarında kalifiyeli eleman yetersizliğinden kaynaklı olarak diğer illerden temin etmeye çalışmalarıdır.

Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

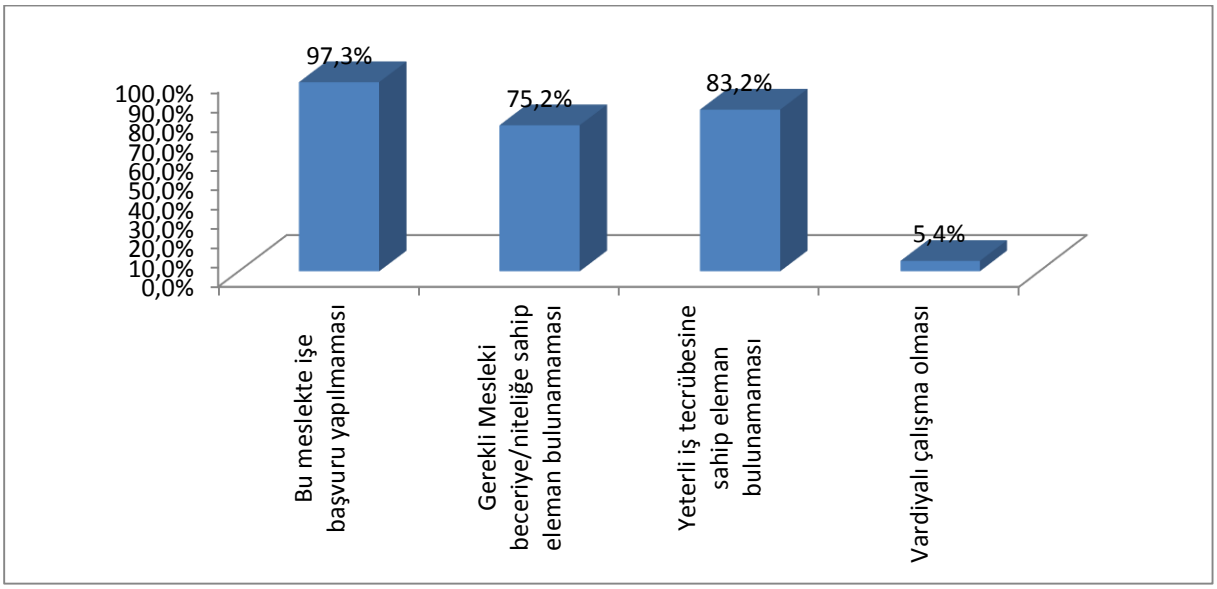

Kaynak: İPA 2016

Şekil 27 incelendiğinde Tunceli ilinde mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada yüzde 97,3 ile bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedeni yer almaktadır. İkinci sırada yüzde 83,2 ile yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması, üçüncü sırada yüzde 75,2 ile gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve dördüncü sırada 5,4 ile vardiyalı çalışma olması nedenleri gelmektedir.

Bu çalışmamanın işverenler ile yapıldığı dikkate alındığında ücretin az bulunması ya da çalışma ve işyeri koşullarının beğenilmemesi gibi nedenlerin grafiğe yansımaması beklenen bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelenirken, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği ifade edilmiştir. Mevcut nedenleri ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretildiğinde kısa orta ve uzun vadede bu nedenlerin azalmasına etki edeceği düşünülmektedir.

2016 İPA çalışmaları sonucunda işverenlere, temininde güçlük çektiğiniz meslek gruplarının nedenleri sorusu sorulduğunda meslekle ilgili başvurunun olmaması, tecrübe-mesleki beceri ve vardiyalı çalışma gibi nedenler öne sürülmüştür. Genel olarak şekilden de anlaşılacağı üzere gerek vardiyalı çalışma gerekse ihracat yapan işverenlerin belirtmiş olduğu nedenlerin oranlarının aynı olduğu görülmektedir. Bu nedenlerin, verilerin derlenmesi ve analizi ile eleman temininde güçlük çekilen mesleklere karşı alınacak tedbirlerin gerçekçi olarak önceden belirlenmesini ve istihdamın artmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

Tablo 16: Meslek Grubuna Göre TGÇM Nedenleri

Satır Etiketleri	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Vardiyalı çalışma olması
TUNCELİ	**97,3%**	**75,2%**	**83,2%**	**5,4%**
Hizmet Ve Satış Elemanları	100,0%	100,0%	66,7%	66,7%
Profesyonel Meslek Mensupları	100,0%	50,0%	100,0%	0,0%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	95,2%	100,0%	100,0%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2016

Tunceli ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekme nedenlerine bakılacak olursa yüzde 97,3 ile bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedeni en çok karşımıza çıkan nedendir. Bunun ardından yüzde 83,2 ile yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması, yüzde 75,2 ile gerekli mesleki beceri/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve yüzde 5,4 ile vardiyalı çalışma olması nedenleri gelmektedir.

Çalışma kapsamındaki işyerlerinin 96 tane olduğu ki kapsam açısından az bir sayıdır oranların yüzde yüz ya da yüzde 0 çıkmasına neden olmaktadır. Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu hariç diğer tüm meslek gruplarında bu işe başvuru yapılmaması nedeni yüzde 100 çıkmıştır. Gerekli mesleki beceri/niteliğe sahip eleman bulunamaması nedeni ve yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması nedenleri üç meslek grubunda karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 17: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması
TUNCELİ	**97,3%**	**75,2%**	**83,2%**
İnşaat Boyacısı/Boyacı	100,0%	100,0%	100,0%
Kalıpçı-Pres	100,0%	100,0%	100,0%
Sıvacı	100,0%	100,0%	100,0%
Sıhhi Tesisatçı	100,0%	100,0%	100,0%
Şoför-Yük Taşıma	100,0%	0,0%	0,0%
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	100,0%	100,0%	100,0%
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	100,0%	100,0%	100,0%
İngilizce Öğretmeni	100,0%	0,0%	100,0%
Sınıf Öğretmeni	100,0%	0,0%	100,0%
Kasap	100,0%	100,0%	100,0%
Elektrik Teknisyeni	100,0%	0,0%	0,0%
İlk Yardım Eğitmeni (Sürücü Kursu)	100,0%	100,0%	0,0%
Kasap (Et Hazırlayıcı)	0,0%	100,0%	100,0%
Kimyager	100,0%	100,0%	100,0%

Kaynak: İPA 2016

Tunceli ilinde temininde güçlük çekilen mesleklerin güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında genel olarak üç nedende toplandığı görülmektedir. Bunlar istenilen meslekte başvurunun olmaması, gerekli mesleki beceriye sahip olunmaması ve yeterli iş tecrübesine sahip olunmaması gibi nedenlerdir. Tablo incelendiğinde iki meslekte tek nedenin olduğu görülmektedir. Elektrik teknisyeni ile Şoför-Yük Taşıma mesleğinde daha çok bu meslekte başvurunun olmadığını belirtmişlerdir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yıl öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Tunceli ilinde 2016 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 17,9'u istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Tunceli ilinde işverenlerin yüzde 3,1 'i istihdamın azalacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2'si istihdamın artacağını öngörmektedir. Tunceli'de herhangi bir fikir beyan etmeyen işveren yüzde 58 iken istihdamında değişiklik olmayacağını öngören işverenlerin oranı yüzde 27,5'tir.

Tablo 18: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artacak	Azalacak	Fikrim Yok	Değişmeyecek
İmalat	10,0%	0,0%	70,0%	20,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İnşaat	3,7%	0,0%	77,0%	19,3%
Toptan ve perakende ticaret	19,0%	0,0%	57,1%	23,8%
Ulaştırma ve depolama	12,5%	12,5%	50,0%	25,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	0,0%	54,5%	45,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	33,3%	66,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	25,0%	0,0%	37,5%	37,5%
Eğitim	25,0%	50,0%	25,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%
Genel Toplam	**11,4%**	**3,1%**	**58,0%**	**27,5%**

Kaynak: İPA 2016

Çalışma kapsamında Tunceli ilinde 96 işverene 1 yıl sonrasında işyerindeki istihdam durumunun artışı ve azalışı hakkındaki fikirleri sorulmuştur. Oluşan tabloda sektörlere göre istihdam

eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe olduğu görülmüştür.

Tunceli ilinde araştırma kapsamındaki işverenlerin yüzde 11,4'ü gelecek dönem için istihdam artışı beklerken yüzde 3,1'i bir yıl sonrasında istihdamında azalış beklemektedir. İşverenlerin yüzde 582'si herhangi bir fikir beyan etmezken yüzde 27,5'i bir yıl sonra işyerindeki istihdamının değişemeyeceğini söylemiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
İmalat	5	2,6%
Toptan ve perakende ticaret	14	5,0%
Ulaştırma ve depolama	-1	-0,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	50	15,2%
Eğitim	-10	-4,6%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	3	15,0%
Genel Toplam	**71**	**4,2%**

Kaynak: İPA 2016

Tunceli ilinde net istihdam değişiminin sektörlere göre dağılımına bakıldığında toplamda 71 kişilik ve yüzde 4,2'lik bir değişim oranı beklenmektedir. Burada imalat, Toptan ve perakende ticaret, İdari ve destek hizmet faaliyetleri, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe pozitif yönde bir istihdam değişimi beklenirken, ulaştırma ve depolama ile eğitim sektöründe negatif yönde bir istihdam değişimi beklenmektedir.

İstihdam değişiminin en fazla beklendiği sektör 50 kişi ve yüzde 15 ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörüdür. İstihdam değişiminin en az olduğu sektör ise -1 kişi ve yüzde 0,6 ile ulaştırma ve depolama sektörüdür.

Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grubu	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	-1	-1,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	3	0,8%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	53	12,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	2	1,1%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	13	5,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	1	1,1%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	1	0,5%
Yöneticiler	-1	-1,8%
Genel Toplam	**71**	**4,2%**

Kaynak: İPA 2016

Meslek gruplarına göre net istihdam değişimi incelendiğinde; Tunceli ilinde ilk sırada Nitelik gerektirmeyen meslekler yer alırken sayısal olarak ise bunu sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu izlemektedir. Bu iki meslek grubunun net istihdam artış beklentisinin toplamı, Tunceli ilinde beklenen tüm artışın yüzde 92'sini oluşturmaktadır. Yöneticiler ve Büro hizmetlerinde çalışan elmanlar meslek grubunda ise net bir istihdam azalışının olduğu görülmektedir. Buna karşın Tunceli ilinde yüzde 4,2'lik bir istihdam artışının olacağı öngörülmektedir.

1 yıl sonrasında işgücü piyasasında sektör, meslek grubu ve meslekler bazında net istihdam değişimlerinin bilinmesi, artacak ve azalacak eleman sayılarının belirlenmesi kısa ve orta vadede istihdam yaratma, işsizliği azaltma politikalarının belirlenmesinde önemli rol oynayacaktır.

Tablo 21: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Beden İşçisi (Temizlik)	Elektrik Teknisyeni
Beden İşçisi (Genel)	Temizlik Görevlisi
Kalıpçı-Pres	Usta Öğretici (Diğer)
Usta Öğretici (Duvarcılık)	Biyoloji Öğretmeni-Ortaöğretim
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	Coğrafya Öğretmeni-Ortaöğretim
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	Kimya Öğretmeni-Ortaöğretim
Sıvacı	Tarih Öğretmeni-Ortaöğretim
Betonarme Demircisi	Kalorifer Ateşçisi (Katı Ve Sıvı Yakıt)
Yalıtım Teknikeri	Dershane Müdürü
Garson (Servis Elemanı)	Büro Memuru (Genel)

Kaynak: İPA 2016

Tunceli ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla, Beden İşçisi (Temizlik), Beden İşçisi (Genel), Kalıpçı-Pres, Usta Öğretici (Duvarcılık), Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim, İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle), Sıvacı, Betonarme Demircisi, Yalıtım Teknikeri, Garson (Servis Elemanı) meslekleridir.

Gelecek dönemde en fazla istihdam azalışı beklenen meslekler ise Elektrik Teknisyeni, Temizlik Görevlisi, Usta Öğretici (Diğer), Biyoloji Öğretmeni-Ortaöğretim, Coğrafya Öğretmeni-Ortaöğretim, Kimya Öğretmeni-Ortaöğretim, Tarih Öğretmeni-Ortaöğretim, Tarih Öğretmeni-Ortaöğretim, Kalorifer Ateşçisi (Katı Ve Sıvı Yakıt), Dershane Müdürü, Büro Memuru (Genel) meslekleridir.

Şekil 23: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO

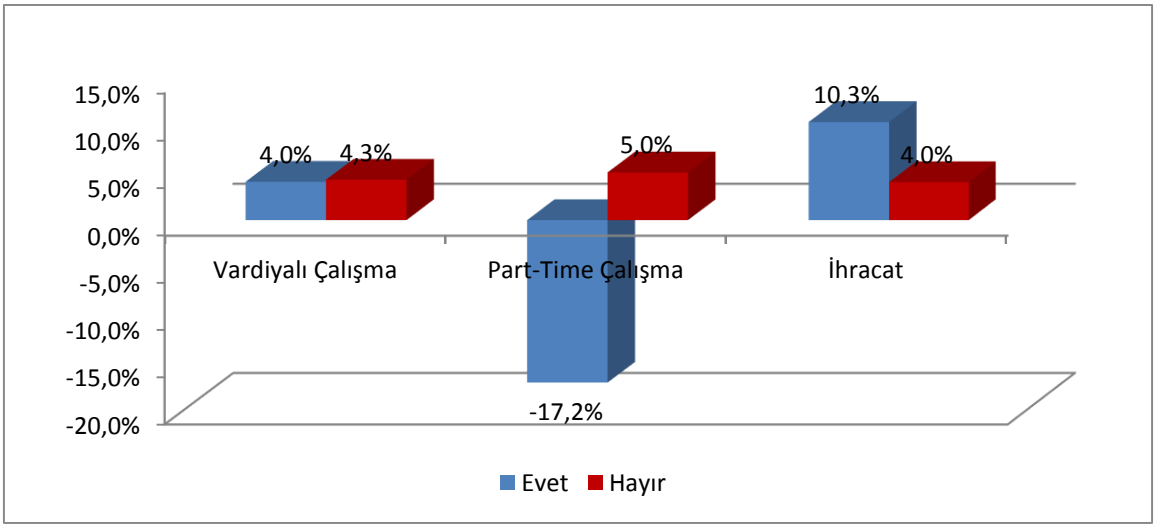

Kaynak: İPA 2016

İşyeri özellikleri ve büyüklük bakımından net istihdam artış oranları incelendiğinde Tunceli ilinde vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin istihdam artışında yüzde 4 gibi bir oranda etki yaptığı vardiyalı çalışma yapmayan işyerlerinin ise yüzde 4,3 oranında etki yapacağını belirtmişlerdir. Part-Time çalışma yapan işyerlerinde ise eksi oranda yüzde 17,2'lik bir azalmanın olacağını öngörmüşlerdir. Ve önümüz dönem ile ilgili olarak kaygılarının olduğunu belirtmişlerdir. İhracat yapan işyerlerinde ise yüzde 10, 3 gibi bir artışın olduğunu ve gelecekle ilgili öngörülerine olumlu yönde baktıklarını göstermektedir.

Şekil 24: İşverenlerin Bir Yıl Sonraki İstihdam Değişim Beklentilerine Göre Beş Yıl Sonraki Beklentileri

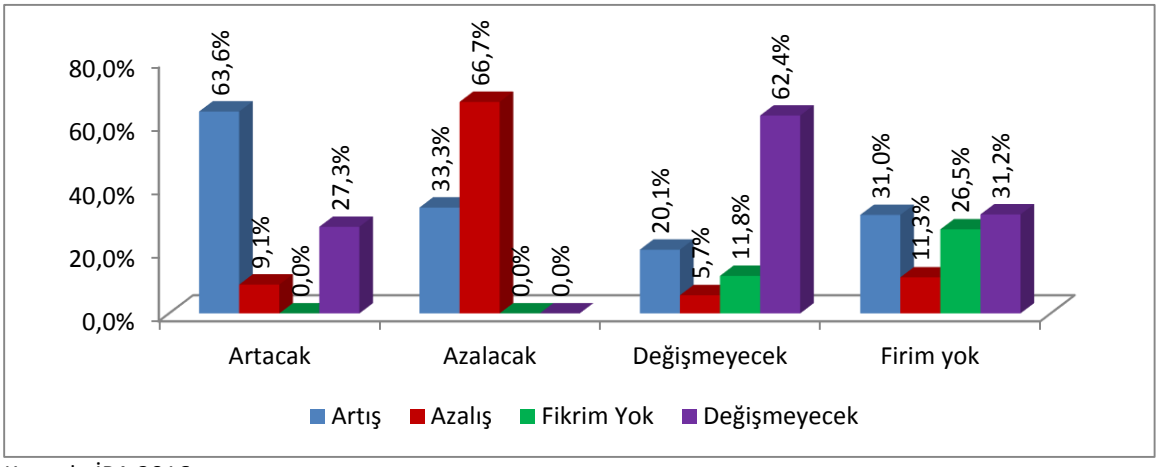

Kaynak: İPA 2016

Yukarıdaki grafik bizlere 1 yıl sonra istihdam değişimi bekleyen işverenlerin beş yıl sonraki beklentilerinin kendi içerisinde dağılımını göstermektedir. 1 yıl sonra istihdam artışı beklediğini ifade eden işverenlerin yüzde 63,6'sı beş yıl sonra da istihdam artışı olacağını söylemiştir. Yine bunların yüzde 9,1'i istihdam azalışı olacağını, yüzde 27,3'ü 5 yıl sonra istihdamın değişmeyeceğini belirtmiştir.

Son bir yıl içerisinde istihdam azalışı bekleyen işverenlerin yüzde 33,3'ü beş yıl sonra istihdamında artış olacağını, yüzde 66,7'si, istihdamında azalış olacağını belirtmiştir. Son bir yıl içerisinde istihdam değişimi beklemeyen işverenlerin yüzde 20,1'i beş yıl sonra istihdamında artış olacağını, yüzde 5,7'si azalış olacağını belirtmiştir. Yüzde 11,8', yine fikir beyan etmezken yüzde 62,4'ü beş yıl sonra istihdamında değişim olmayacağını söylemiştir. Bir yıl sonra istihdam değişimi için fikir beyan etmeyen işverenlerin yüzde 31'i beş yıl sonra istihdamda artış olacağını söylerken yüzde 11,3'ü azalış olacağını söylemiştir. Yüzde 26,5'i fikrim yok derken yüzde 31,2'si beş yıl sonra istihdamında değişiklik olmayacağını belirtmiştir.

SONUÇ

Tunceli ili İşgücü Piyasası Analizi raporunun temel yaklaşımı işsizliğin azaltılması ve istihdamın arttırılmasına yönelik aktif İşgücü programlarının ve istihdam politikaların geliştirilmesine yardımcı olmak işsizlerin işgücü piyasasına uyumunu sağlamaktır. Bu doğrultuda ele alınacak temel husus işgücü arz ve talep dengesini sağlamaktır.

İstihdamın en önemli unsuru mevcut iş olanaklarıdır. Bölgede eleman ihtiyacı olan mesleklerin belirlenerek ve bireylere bu doğrultuda eğitim verilerek nitelik kazanan bireylerin istihdama katılması sağlanmalıdır.

İşgücü piyasası analizi sonucunda bazı mesleklerde eleman bulunamaması veya işin gerektirdiği niteliklere sahip olmayan elemanların olması piyasada sıkıntılar doğurmakta ve arz talep dengesi kurulamamaktadır.

2016 yılı 8 Nisan – 6 Mayıs tarihleri arasında Tunceli ilinde gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Analizi kapsamında ziyaret edilen 125 işyerinden 94'ü ile görüşülmüştür. Bu 96 işyerinde toplam 1698 kişi istihdam edilmektedir. Toplam çalışanlar içerisinde erkeklerin istihdam oranı % 71,4 kadınların istihdam oranı ise % 28,5'tir. Çalışan oranlarından da anlaşılacağı üzere sayısal olarak çalışan erkeklerin sayısı, çalışan kadınların yaklaşık 2,5 katı kadardır.

Yapılan araştırmalara göre Tunceli ilinde çalışan sayısının en fazla olduğu sektörün İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörü olduğu görülmektedir. İkinci sırada inşaat, üçüncü sırada ise toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörü, yer almaktadır.

Meslek gruplarına göre çalışanlar incelendiğinde en fazla istihdam edilen meslek grubunun nitelik gerektirmeyen meslekler meslek grubunda çalışanlar olduğu görülmektedir. İlimizde çoğu meslek grubunda erkek istihdamı kadın istihdamından fazla iken büro hizmetlerinde çalışan elemanlar ile profesyonel meslek mensupları meslek grubunda kadın istihdamı erkek istihdamından fazladır.

Tunceli ilinde çalışanların mesleklere göre dağılımında ilk 5 meslek Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (İnşaat), Garson (Servis Elemanı) Ve Güvenlik Görevlisi (Silahsız) meslekleridir.

Tunceli ili İşgücü Piyasası Analizi sonucunda 2 farklı meslekte 2 adet açık iş alınmıştır. Elde edilen verilere göre Tunceli ilinde açık iş oranı % 0,1'tir. Açık işlerden birincisi Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı) ikincisi ise elektrik teknisyenidir

Araştırma yaptığımız referans döneminde (8 Nisan – 6 Mayıs) temininde güçlük çekilen meslekleri sektörel bazda incelediğimizde Tunceli'de eleman temininde güçlük çekilen mesleklerde ilk sırada % 100 oran ile elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü gelmektedir. Bu oranın yüksek olması araştırma kapsamında ilgili sektörde işyeri sayısının az olmasından kaynaklanmaktadır. Bu sektörleri sırasıyla eğitim, imalat, toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörleri izlemektedir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin meslek gruplarına göre dağılımına bakıldığında ilk sırada % 56,4 oranla sanatkârla ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Analizi çerçevesinde ilimizdeki işverenlere, 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle mevcut istihdamlarında artış ve azalış beklentileri sorulmuştur. 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle 71 kişilik istihdam değişimi beklenmektedir. İstihdam artış beklentisinin en yüksek olduğu sektör 50 kişi ve yüzde 15,2 oran ile idari ve destek hizmetleri faaliyetleri sektörüdür.

Ulaştırma ve depolama sektörü ile eğitim sektöründe istihdam azalışı beklenmektedir.

Sonuç olarak referans dönemi içinde gerçekleştirilen il işgücü piyasası talep araştırması ile amaç arz ve talep arasındaki dengeyi sağlamak istihdam yaratarak işsizliği minimize etmek gelecek dönemlerde politika ve planlama eğilimlerini belirlemeye yardımcı olmaktır.

KAYNAKÇA

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketleri

EKLER

EK 1: 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

İŞKUR 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2016 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 3.536 TL (üçbinbeşyüzotuzaltı Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :.....

Işyerinin Yasal Unvanı :.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....

MAHALLE :.....

CADDE/SOKAK :.....

İÇ/DIŞ KAPI NO :.....

TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı: ..... Unvanı :.....

Tarih : ..... Telefonu : .....

E-Posta :..... İmza/Kaşe: .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayırsa 4. Soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐ Hayır ☐

(..... Yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐ İşbaşı Eğitim Programları ☐

Çalışanların Mesleki Eğitimi ☐ Mesleki Eğitim Kursu ☐

Kısa Çalışma Ödeneği ☐ Danışmanlık ve Yönlendirme ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi süreli (part-time) çalışanın olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

BÖLÜM I-MEVCUT İSTİHDAM

7) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER 8)Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz? 8.1)Eleman aramıyoruz ☐ ⇨ 9.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Fark etmez	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Fark etmez	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli meslekî/teknik bilgi ve tecrübe			Ilgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz ** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Özel İstihdam Büroları			Açık Işiniz Için Ne Kadar Süredir Eleman Arıyorsunuz? 1. 0-30 Gün 2. 31-89 Gün 3. 90+ Gün
				1	2	3	1	2	3	

*Önem derecesine göre EN FAZLA 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)

**Kullandığınız arama kanallarından EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

5

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2017 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	9.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.

9.1) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

10)30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	10.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ ➡ **12.Soruya Geçiniz.**

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortamı ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek Işaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

12) 5 yıl sonra işyerinizde çalışan sayısının ne yönde olmasını bekliyorsunuz?

Artacak ☐ Azalacak ☐ Değişmeyecek ☐ Fikrim Yok ☐

13) 5 yıl sonra içinde bulunduğunuz sektörün durumunun nasıl olacağını bekliyorsunuz?

Daha iyi olacak ☐ Daha kötü olacak ☐ Değişmeyecek ☐ Fikrim Yok ☐

14) 5 yıl içerisinde sektörünüzü değiştirmeyi düşünüyor musunuz?

Evet, düşünürüm ☐ Hayır, düşünmem ☐

15) İşbaşı Eğitim Programlarından yararlanma süresinin 6 aydan 12 aya çıkarılmasının istihdama etkisinin nasıl olacağını düşünüyorsunuz.

Artacak ☐ Azalacak ☐ Değişmeyecek ☐

16) Doğum sonrası Yarı Zamanlı Çalışmanın kadın istihdamını ne yönde etkileyeceğini belirtiniz.

Kadın istihdamını Arttıracak ☐ Kadın İstihdamını Azaltacak ☐ Değişmeyecek ☐

2016 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşveren/İşveren Temsilcisi görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

8

EK 2: ÖRNEKLEME YAPILAN İLLER LİSTESİ VE ÖRNEK SAYILARI

İl Adı	2_9	10_19	20+	Genel Toplam
ADANA	296	80	2.123	2.499
ADIYAMAN	25	19	349	393
AFYONKARAHİSAR	69	23	630	722
AĞRI	13	6	192	211
AKSARAY	44	10	326	380
AMASYA	33	8	257	298
ANKARA	976	446	6.765	8.187
ANTALYA	526	193	3.271	3.990
ARDAHAN	5	66	22	93
ARTVİN	20	3	120	143
AYDIN	154	36	960	1.150
BALIKESİR	174	58	1.070	1.302
BARTIN	18	9	221	248
BATMAN	20	21	498	539
BAYBURT	11	62	36	109
BİLECİK	26	9	222	257
BİNGÖL	14	15	244	273
BİTLİS	14	12	193	219
BOLU	44	13	274	331
BURDUR	34	10	225	269
BURSA	468	164	4.579	5.211
ÇANAKKALE	84	26	375	485
ÇANKIRI	20	5	115	140
ÇORUM	60	26	444	530
DENİZLİ	157	52	1.527	1.736
DİYARBAKIR	67	48	1.267	1.382
DÜZCE	51	19	442	512
EDİRNE	47	17	288	352
ELAZIĞ	48	31	544	623
ERZİNCAN	25	12	149	186
ERZURUM	53	24	473	550
ESKİŞEHİR	100	24	489	613
GAZİANTEP	231	71	1.799	2.101
GİRESUN	33	18	311	362
GÜMÜŞHANE	13	58	65	136
HAKKARİ	5	62	68	135
HATAY	145	42	1.109	1.296
IĞDIR	13	3	104	120
ISPARTA	44	15	307	366
İSTANBUL	3.655	1.289	7.670	12.614
İZMİR	791	241	5.760	6.792

KAHRAMANMARAŞ	77	46	845	968
KARABÜK	28	6	263	297
KARAMAN	27	10	211	248
KARS	13	106	82	201
KASTAMONU	38	20	313	371
KAYSERİ	177	53	1.690	1.920
KIRIKKALE	28	8	204	240
KIRKLARELİ	45	16	311	372
KIRŞEHİR	16	10	154	180
KİLİS	6	62	73	141
KOCAELİ	252	100	3.160	3.512
KONYA	261	69	2.174	2.504
KÜTAHYA	56	16	473	545
MALATYA	64	26	639	729
MANİSA	195	42	1.173	1.410
MARDİN	19	25	581	625
MERSİN	187	66	1.924	2.177
MUĞLA	218	69	1.046	1.333
MUŞ	13	11	193	217
NEVŞEHİR	38	13	340	391
NİĞDE	46	13	241	300
ORDU	75	28	537	640
OSMANİYE	36	14	411	461
RİZE	28	19	308	355
SAKARYA	133	36	949	1.118
SAMSUN	147	35	1.054	1.236
SİİRT	8	12	166	186
SİNOP	29	5	143	177
SİVAS	62	26	513	601
ŞANLIURFA	86	75	1.191	1.352
ŞIRNAK	5	25	293	323
TEKİRDAĞ	139	46	1.455	1.640
TOKAT	44	20	372	436
TRABZON	91	50	1.058	1.199
TUNCELİ	6	77	48	131
UŞAK	41	20	438	499
VAN	43	23	549	615
YALOVA	33	10	318	361
YOZGAT	36	13	224	273
ZONGULDAK	59	17	457	533
Genel Toplam	**11.531**	**4.684**	**72.751**	**88.966**

EK 3- TANIM VE KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Aktif Kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 12 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır. (İŞKUR)

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Çalışma Çağındaki Nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

Genç İşsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç İşsizlik Oranı : 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

$$Genç\ İşsizlik\ Oranı = \frac{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşsiz}{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşgücü\ Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}$$

Genç Nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Eğitim Durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana gruplar aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Eğitim Seviyelerine Göre İşgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

Eksik İstihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

İktisadi Faaliyetlere Göre İstihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı
H	Ulaştırma ve Depolama

I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
J	Bilgi ve İletişim
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
L	Gayrimenkul Faaliyetleri
M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
O	Kamu Yönetimi ve Savunma
P	Eğitim
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
R	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal Ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar Arası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

İstihdam Edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\text{İ}stihdam\ Oranı = \frac{Toplam\ \text{İ}stihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İş Başında Olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş Başında Olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İşe Yerleştirme: İş arayanların Kurumca işe yerleştirilmesidir.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

$$\text{İ}ş\text{g}\text{ü}c\text{ü} = \text{İ}stihdam\ Edilenler + \text{İ}ş sizler$$

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır. Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması: İŞKUR tarafından 8 Nisan – 6 Mayıs tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Katılım\ Oranı = \frac{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı\ (\ \text{İ}stihdam + \text{İ}ş siz)}{Kurumasal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

İşgücüne Dahil Olmayan (İnaktif) Nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır. İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş Bulma Ümidi Olmayanlar: Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Dahil\ Olmayan\ N\text{ü}fus\ Oranı = \frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus - \text{İş}g\text{ücü}}{Kurumsal\ Olmayan\ N\text{ü}fus} \times 100$$

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik Oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

$$\text{İş}sizlik\ Oranı = \frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı(\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)} \times 100$$

İşteki Durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

Kayıt Dışı İstihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt Dışı istihdam Oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

$$Kayıtdışı\ İstihdam\ Oranı = \frac{Kayıtdışı\ İstihdam}{Toplam\ İstihdam} \times 100$$

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı İşgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Kurumsal Olmayan Nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Mesleklere Göre İstihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) ISCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. ISCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü,

öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş Bağımlılık Oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

$$\boldsymbol{Ya\text{ş}\ Ba\text{ğ}ml\text{ı}l\text{ı}k\ Oran\text{ı}} = \frac{0-14\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus + 65\ Ya\text{ş}\ ve\ \text{ü}st\text{ü}\ N\text{ü}fus}{15-64\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yerel Birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Yetersiz İstihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Zamana Bağlı Eksik İstihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.